

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA PRÁVA

Problematika komunikace podnikatele a správce daně

Issue of Communication of Entrepreneur and Tax Administrator

Student:	Bc. Kateřina Bogdanovská
Vedoucí diplomové práce:	Mgr. Damian Czudek, Ph.D.

Ostrava 2015

Zadání diplomové práce

Student: **Bc. Kateřina Bogdanovská**
Studijní program: N6208 Ekonomika a management
Studijní obor: 6208T011 Ekonomika a právo v podnikání
Téma: **Problematika komunikace podnikatele a správce daně**
Issue of Communication of Entrepreneur and Tax Administrator

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
2. Právní rámec komunikace mezi podnikatelem a správcem daně
3. Způsoby a možnosti komunikace podnikatele a správce daně
4. Nové trendy v komunikaci se správcem daně
5. Závěr

Seznam použité literatury

Seznam zkratk

Prohlášení o využití výsledků diplomové práce

Seznam příloh

Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

BUDIŠ, Petr a Iva HŘEBÍKOVÁ. *Datové schránky: fungování, doručování, bezpečnost, návody*. Olomouc: ANAG, 2010. 287 s. ISBN 978-80-7263-617-4.

MATES, Pavel a Vladimír SMEJKAL. *E-government v České republice: právní a technologické aspekty*. 2. vyd. Praha: Leges, 2012. 464 s. ISBN 978-80-8757-636-6.

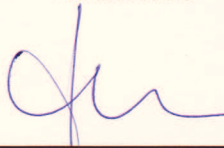
ŠPAČEK, David. *EGovernment: cíle, trendy a přístupy k jeho hodnocení*. Praha: C. H. Beck, 2012. 258 s. ISBN 978-80-7400-261-8.

Formální náležitosti a rozsah diplomové práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí diplomové práce: **Mgr. Damian Czudek, Ph.D.**

Datum zadání: 21.11.2014

Datum odevzdání: 25.04.2015

JUDr. Bohuslav Halfar
vedoucí katedry

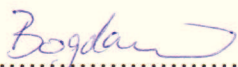

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Prohlášení o samostatném vypracování diplomové práce

„Prohlašuji, že jsem celou práci vypracovala samostatně a uvedla jsem všechny podklady a literaturu.“

V Ostravě dne 25. 4. 2015

.....
Kateřina Bogdanovská

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala Mgr. Damianu Czudkovi, Ph.D., za jeho odborné vedení mé diplomové práce.

Obsah

1.	Úvod.....	5
2.	Právní rámec komunikace mezi podnikatelem a správcem daně.....	7
2.1.	Právní předpisy upravující komunikaci.....	7
2.2.	Základní pojmy.....	8
2.3.	Zásady komunikace podnikatele a správce daně.....	10
3.	Způsoby a možnosti komunikace podnikatele a správce daně.....	14
3.1.	Doručování a podání.....	14
3.1.1.	Doručování.....	14
3.1.2.	Podání.....	16
3.2.	Historie elektronické komunikace a eGovernment	16
3.3.	Elektronický podpis.....	18
3.4.	Datové schránky	19
3.4.1.	Typy datových schránek.....	20
3.4.2.	Základní úkony spojené s datovými schránkami	22
3.4.3.	Komunikace prostřednictvím datových schránek	24
3.4.4.	Výhody a nevýhody datových schránek.....	26
3.4.5.	Využití datových schránek.....	28
3.5.	Daňový portál pro elektronická podání	31
3.6.	Daňové informační schránky.....	32
3.7.	Czech POINT	33
4.	Nové trendy v komunikaci se správcem daně.....	35
4.1.	Zhodnocení přínosu datových schránek	35
4.2.	Vybrané judikáty související s komunikací podnikatele a správce daně.....	39
4.3.	Změny zákonů související s komunikací podnikatele a správce daně.....	42
4.3.1.	Změna zákona o DPH	42
4.3.2.	Změny daňového řádu	42
4.4.	Elektronická komunikace v EU	43
4.5.	Strategický rámec rozvoje veřejné správy ČR 2014 – 2020	45
4.6.	Další vývoj komunikace	47
4.6.1.	Hybridní pošta	48
4.6.2.	Platby faktur z datových schránek a platby daní kartou.....	49
4.6.3.	Strojově čitelné formuláře.....	50

4.6.4.	Propojení datového fondu	51
4.6.5.	Vyšší zabezpečení elektronické komunikace	53
5.	Závěr.....	55
	Seznam použité literatury a pramenů	58
	Seznam zkratek	62

1. Úvod

Předmětem této diplomové práce je vymezení problematiky komunikace podnikatele a správce daně. Jedná se o aktuální téma, které je neustále řešeno především v souvislosti se snahou o transformaci komunikace veřejnosti obecně s orgány veřejné moci do elektronické formy. Tyto změny probíhají také v návaznosti na neustálý rozvoj informačních technologií. Změny v této oblasti přineslo několik zákonných úprav, které jsou obsahem této práce, další změny jsou pak předmětem řešení.

Cílem této práce je zhodnocení přínosů a nedostatků elektronické komunikace oproti ostatním způsobům komunikace a určení dalšího možného vývoje v oblasti komunikace, v návaznosti na znalosti získané při vypracování tohoto tématu a aktuálně řešenou problematiku v této oblasti.

V úvodní kapitole bude vymezen právní rámec komunikace podnikatele a správce daně. Tato kapitola bude výchozím bodem pro pochopení dalších kapitol. Nejdříve budou v této práci vymezeny právní předpisy, které upravují komunikaci podnikatele se správcem daně, nebo se jí přímo týkají. Na právní předpisy bude navázáno charakteristikou základních pojmů nezbytných pro účely této práce, jako je např. správce daně, či osoba zúčastněná na správě daní. V další části této kapitoly budou definovány zásady tak, jak je upravuje zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů, jelikož komunikace podnikatele a správce daně vychází především z tohoto právního předpisu. Tyto zásady jsou povinni dodržovat jak podnikatelé, jako osoby zúčastněné na správě daní, tak správce daně.

V další kapitole budou definovány jednotlivé způsoby a možnosti komunikace. Na úvod této kapitoly budou vymezeny základní způsoby komunikace, tzv. doručování a podání, což lze považovat za právně upravený základ pro definování dalších možností komunikace podnikatele a správce daně. Následně bude práce zaměřena především na elektronické formy komunikace, které jsou v současné době mnohem více řešenou problematikou, než jiné způsoby. Nejdříve bude pojednáno o historii elektronické komunikace, kde bude sumarizován vývoj tohoto způsobu komunikace v České republice. Následně již budou definovány jednotlivé způsoby této formy komunikace, jako je elektronický podpis, či datová schránka, a to především z pohledu právní úpravy. Datové schránky budou dále rozděleny dle jednotlivých typů, řešeny budou základní úkony s datovou schránkou spojené a také bude blíže popsána komunikace prostřednictvím datových schránek. Obsahem podkapitoly datové

schránky bude také obecné zhodnocení jejich základních výhod a nevýhod. Analyzováno bude také využití datových schránek. Dále budou zmíněny daňové informační schránky, daňový portál pro elektronická podání a projekt Czech POINT, jako instituty související s komunikací podnikatele se správcem daně.

V závěrečné kapitole budou zhodnoceny přínosy a nedostatky elektronické komunikace, a to z různých pohledů, např. z pohledu finančního, či z hlediska naplnění smyslu, atd. Obsahem této kapitoly budou také vybrané judikáty, které souvisí s komunikací podnikatele a správce daně, a které určitým způsobem tuto komunikace ovlivnily. Dále budou řešeny změny zákonů, které byly v nedávné době realizovány především v souvislosti s elektronizací procesů a komunikace. Zhodnocena bude také elektronická komunikace v Evropské unii, na kterou dále navazuje Strategický rámec rozvoje veřejné správy České republiky 2014 – 2020. Na závěr této kapitoly budou nastíněny možné budoucí scénáře vývoje komunikace podnikatele a správce daně, a to v souvislosti s problematikou v současnosti řešenou.

Diplomová práce je zpracována dle právního stavu ke dni 1. 1. 2015.

2. Právní rámec komunikace mezi podnikatelem a správcem daně

V této úvodní kapitole budou uvedeny nezbytné informace, které se týkají komunikace podnikatele a správce daně. Nejdříve budou vymezeny základní právní předpisy a pokyny, které s komunikací souvisejí. Dále budou definovány jednotlivé pojmy, které jsou podstatné pro pochopení dalších kapitol. V následující části této kapitoly budou charakterizovány zásady komunikace podnikatele a správce daně, které by měly být oběma stranami vždy respektovány.

2.1. Právní předpisy upravující komunikaci

Právní úprava komunikace podnikatele se správcem daně vychází především z těchto právních předpisů:

- Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen daňový řád, DŘ)
- Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o eGovernmentu)
- Zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů (zákon o elektronickém podpisu), ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o elektronickém podpisu)
- Nařízení vlády č. 495/2004 Sb., kterým se provádí zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů (zákon o elektronickém podpisu), ve znění pozdějších předpisů
- Vyhláška č. 193/2009 Sb., o stanovení podrobností provádění autorizované konverze dokumentů
- Vyhláška č. 194/2009 Sb., o stanovení podrobností užívání a provozování informačního systému datových schránek, ve znění pozdějších předpisů

Kromě výše uvedených jsou také důležité tyto pokyny, které se týkají zejména komunikace prostřednictvím datových schránek:

- Pokyn GFŘ D-7 čj. 35136/11-2110-011826, k postupu správců daně při doručování prostřednictvím datových schránek
- Pokyn D-349 čj. 43/128 673/2010-431, kterým se stanovuje formát a struktura datové zprávy, jejímž prostřednictvím je činěno podání specifikované v § 72 odst. 1 zákon č.

280/2009 Sb., a která je zároveň odesílána správci daně prostřednictvím datové schránky

Komunikace je obecně vymezena mnohem větším výčtem právních předpisů, nicméně pro účely této práce jsou zásadní právě výše jmenované. Stěžejním právním předpisem v oblasti komunikace podnikatele a správce daně je daňový řád. Neméně důležitým právním předpisem je také tzv. zákon o eGovernmentu, který upravuje elektronickou formu komunikace, především komunikaci prostřednictvím datových schránek a konverzi dokumentů. Elektronický podpis a certifikáty jsou pak upraveny zákonem o elektronickém podpisu.

2.2. Základní pojmy

V následujících kapitolách bude využíváno několik specifických pojmů, které jsou upraveny téměř výhradně daňovým řádem, je tedy nezbytné je nejdříve definovat.

Daň

Tento pojem není daňovým řádem definován přímo, je zde však uveden výčet toho, co lze za daň považovat. Daní je tedy dle daňového řádu „*peněžitě plnění, které zákon označuje jako daň clo nebo poplatek; peněžitě plnění, pokud zákon stanoví, že se při jeho správě postupuje podle tohoto zákona a peněžitě plnění v rámci dělené správy*“.¹ Výraz peněžitě plnění, které je zákonem označeno jako daň, clo nebo poplatek, znamená, že tyto pojmy takto označují jiné zákony. Takto definovanou daní je typicky daň z přidané hodnoty, daň z příjmů právnických osob, spotřební daň, atd.

Dle § 2 odst. 4 daňového řádu je součástí daně také daňový odpočet a daňová ztráta, což jsou pojmy užívané jinými zákony, nicméně se také řídí daňovým řádem. Dle stejného ustanovení je daní i jiný způsob zdanění a příslušenství daně. Daní jsou také zálohy na daň z příjmů, i když nejsou daňovým řádem uvedeny přímo. Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, určuje v § 38a odst. 1, že zálohy budou spravovány daňovým řádem jako daň.

Příslušenství daně je v § 2 odst. 5 daňovým řádem rozvedeno jako úroky, penále, pokuty a náklady na řízení, a to pouze v případě, že vznikají dle daňového zákona.

---

¹ § 2 odst. 3 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů ČR*, ročník 2009, částka 87. Dostupné na: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-280/>> [cit. 20. 12. 2014]. ISSN 1211-1244.

Správě daní podléhají dle § 2 odst. 1 daňového řádu pouze ty daně, které představují příjem veřejného rozpočtu, nebo snížení tohoto příjmu, což je také označováno jako vratka.

Správa daní

Správa daní je definována jako „*postup, jehož cílem je správné zjištění a stanovení daní a zabezpečení jejich úhrady*“². Daná definice je základním cílem správy daní a probíhá na základě interakce mezi správcem daně a dalšími subjekty, přičemž správa daní vychází z principu, že břemeno tvrzení týkající se daňové povinnosti nese daňový subjekt³. Tento princip je v podstatě obsahem § 1 odst. 3 daňového řádu.

Správce daně

Správcem daně se dle § 10 odst. 1 daňového řádu rozumí orgán veřejné moci (tedy správní orgán či jiný státní orgán), kterému je zákonem svěřena působnost týkající se správy daní, a to v určeném rozsahu. Mezi pravomoci správce daně dle § 11 odst. 1 náleží vedení daňových řízení, popř. i dalších řízení, pokud jsou regulovány daňovými zákony, dále vyhledávací a kontrolní činnost, případné vyzvání, pokud nejsou povinnosti řádně plněny a zajištění placení daní. Tento výčet pravomocí je vykonáván prostřednictvím úředních osob, které jsou definovány v § 12 DR.

Osoby zúčastněné na správě daní

Zákonná úprava těchto osob je obsahem § 20 až § 31 daňového řádu. Osobou zúčastněnou na správě daní je daňový subjekt, třetí osoba, zástupce, nebo odborný konzultant.

*„Daňovým subjektem je osoba, kterou za daňový subjekt označuje zákon, jakož i osoba, kterou zákon označuje jako poplatníka nebo jako plátce daně.“*⁴ Daňovým subjektem také může plátcova pokladna, stejná práva i povinnosti jako daňový subjekt mají osoby ustanovené, příkladem může být insolvenční správce. Právní úprava týkající se daňového subjektu tedy vychází z předpokladu, že je tento pojem upraven v jednotlivých zákonech, jak je tomu u pojmu daň. Označení plátce daně je obvykle užíváno zákonem č. 235/2004 Sb., o

---

² § 1 odst. 2 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů ČR*, ročník 2009, částka 87. Dostupné na: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-280/>> [cit. 20. 12. 2014]. ISSN 1211-1244.

³ Důvodová zpráva k návrhu zákona daňový řád, B. Zvláštní část.

⁴ § 20 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů ČR*, ročník 2009, částka 87. Dostupné na: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-280/>> [cit. 20. 12. 2014]. ISSN 1211-1244.

dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů, pojem poplatník je definován zákonem č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

Třetí osobou je dle § 22 daňového řádu osoba odlišná od daňového subjektu, která je dotčena správou daní a plynou pro ni určitá práva či povinnosti vyplývající ze správy daní. Třetí osobou může být např. svědek.

Zástupcem může být dle § 25 odst. 1 daňového řádu zákonný zástupce, ustanovený zástupce, zmocněnec, společný zmocněnec, či společný zástupce. Tyto osoby jsou dále upraveny daňovým řádem.

Podnikatel

Ve výčtu chybí ještě jeden důležitý pojem, který bude v této práci využíván, a to podnikatel. Daňový řád s tímto pojmem ovšem nepracuje, definice je uvedena v novém občanském zákoníku. Dle tohoto právního předpisu je tedy podnikatelem ten, kdo „*samostatně vykonává na vlastní účet a odpovědnost výdělečnou činnost živnostenským nebo obdobným způsobem se záměrem činit tak soustavně za účelem dosažení zisku.*“⁵ Nicméně pro potřeby správy daní je podnikatel v podstatě osobou zúčastněnou na správě daní, nejčastěji se bude jednat o daňový subjekt.

2.3. Zásady komunikace podnikatele a správce daně

Úprava zásad komunikace podnikatele a správce daně vychází opět především z daňového řádu, konkrétně je obsahem § 5 až § 9 tohoto zákona. Těmito ustanoveními je upraveno celkem šestnáct zásad, které by měly být respektovány a dodržovány jak osobami zúčastněnými na správě daní, tak správcem daně.

Zásada legality

První zásadou je tzv. zásada zákonnosti neboli legality. Tato základní zásada je upravena v § 5 odst. 1 daňového řádu. Ustanovení ukládá správci daně povinnost řídit se zákony a jinými právními předpisy, tedy postupovat v souladu s těmito předpisy. Oproti dřívější úpravě zakotvené v zákoně č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, který byl daňovým řádem nahrazen, se mezi právní předpisy výslovně řadí i mezinárodní smlouvy,

---

⁵ § 420 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. In *Sbírka zákonů ČR*, ročník 2012, částka 33. Dostupné na: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89>> [cit. 20. 12. 2014]. ISSN 1211-1244.

které se staly součástí právního řádu ČR. Správce daně rovněž musí postupovat v souladu s právem Evropské unie.

Zásada legitimacy

Zásada legitimacy je zakotvena v § 5 odst. 2 daňového řádu. Dle ustanovení je správce daně oprávněn činit pouze to, co je mu zákonem výslovně dovoleno, a to pouze v určeném rozsahu. Tato zásada má základ v Ústavě ČR, dle které lze státní moc uplatnit jen v případech a způsoby, které jsou vymezeny zákonem, v určených mezích.⁶

Zásada proporcionality

Třetí základní zásadou je tzv. zásada proporcionality neboli přiměřenosti, která dle § 5 odst. 3 daňového řádu zavazuje správce daně k tomu, aby v případě, kdy se domáhá plnění povinností osob, vůči nimž pravomoc směřuje, užil takových prostředků, které jsou nejméně zatěžující a zároveň vedou k naplnění cíle správy daní. Tento cíl, jak už bylo dříve uvedeno, je obsahem § 1 odst. 2 daňového řádu.

Zásada rovnosti, zásada součinnosti, zásada poučovací a zásada vstřícnosti a slušnosti

Další zásady jsou uvedeny v § 6 daňového řádu. Jedná se o zásadu rovnosti, součinnosti, zásadu poučovací a zásadu vstřícnosti a slušnosti. Zásada rovnosti zakotvuje procesní rovnost osob zúčastněných na správě daní a zásada součinnosti jejich vzájemnou spolupráci se správcem daně. Správce daně má na základě zásady poučovací také přiměřeně poučit osoby zúčastněné na správě daní o jejich právech a povinnostech. Smyslem zásady poučovací však není poskytovat výklad zákona⁷. Správce daně by také měl osobám zúčastněným na správě daní vycházet vstříc, je-li to možné, a má povinnost být zdvořilý. Pokud není zásada slušnosti správcem daně dodržována, může osoba zúčastněná na správě daní proti takovému chování podat stížnost⁸.

---

⁶ Čl. 2 odst. 3 ústavního zákona č. 1/1993 Sb., ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů ČR*, ročník 1993, částka 1. Dostupné na: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1993-1>> [cit. 20. 12. 2014]. ISSN 1211-1244.

⁷ Důvodová zpráva k návrhu zákona daňový řád, B. Zvláštní část.

⁸ § 261 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů ČR*, ročník 2009, částka 87. Dostupné na: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-280/>> [cit. 20. 12. 2014]. ISSN 1211-1244.

Zásada rychlosti a zásada hospodárnosti

Zásada rychlosti a hospodárnosti je upravena v § 7 daňového řádu. Rychlost průběhu řízení, či řešení jiných záležitostí, by neměla být ovlivněna průtahy na straně správce daně. Správce daně také musí postupovat způsobem, aby nikomu ze zúčastněných nevznikly bezdůvodné náklady. V případě, že zásada rychlosti není dodržena a správce daně nepostupuje bez zbytečných průtahů, může se dotčená osoba bránit u nadřízeného správce daně podáním podnětu⁹, kterým je tato záležitost dále řešena.

Zásada volného hodnocení důkazů, zásada legitimního očekávání a zásada materiální pravdy

Dalším ustanovením upravujícím zásady správy daní je § 8, který upravuje zásadu volného hodnocení důkazů, zásadu legitimního očekávání a také zásadu materiální pravdy. Dle zásady volného hodnocení důkazů správce daně využívá volného uvážení při posuzování důkazů, přičemž hodnotí každý důkaz zvlášť, ale také všechny důkazy v jejich vzájemném vztahu.

Zásada legitimního očekávání znamená, že pokud se rozhodování týká skutkově obdobných případů, neměly by při nich vzniknout bezdůvodné rozdíly. Osoba zúčastněná na správě daní tedy může na základě dřívějších podobných rozhodnutí do určité míry předvídat, jaké bude rozhodnutí v jejím případě.

Pro správce daně je relevantní skutečný obsah právního jednání, což odpovídá zásadě materiální pravdy.

Zásada neveřejnosti, zásada oficiality, zásada vyhledávací a zásada ochrany údajů

Obsahem § 9 daňového řádu je zásada neveřejnosti správy daní, zásada oficiality a zásada vyhledávací neboli inkviziční. Neveřejnost správy daní, včetně povinnosti zachovávat mlčenlivost, garantuje osobám zúčastněným na správě daní, že s informacemi, které správci daně poskytnou, bude nakládáno jako s důvěrnými.

Dle zásady oficiality zahájí správce daně řízení z moci úřední, tedy pro zahájení řízení není nutný podnět jiné osoby, pokud osoba zúčastněná na správě daní neplní řádně své povinnosti.

---

⁹ § 38 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů ČR*, ročník 2009, částka 87. Dostupné na: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-280>> [cit. 21. 12. 2014]. ISSN 1211-1244.

Zásada vyhledávací ukládá správci daně povinnost, aby neustále sledoval, zda osobám zúčastněným na správě daní nevznikly povinnosti.

Správce daně také shromažďuje údaje potřebné pro správu daní jen v potřebném rozsahu. Obecně je základním předpisem v oblasti ochrany osobních údajů zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů. Daňový řád však vůči tomuto zákonu působí jako zvláštní zákon (*lex specialis*), tedy použije se přednostně před obecnou úpravou, ale pouze v případě, že jsou shromažďovány údaje nezbytné pro správu daní. Pokud by správce daně shromažďoval i jiné údaje, musel by se řídit výše zmíněným zákonem o ochraně osobních údajů¹⁰.

---

¹⁰ *Daňový řád: komentář*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011, s. 72-73. Komentáře Wolters Kluwer ISBN 9788073575649.

3. Způsoby a možnosti komunikace podnikatele a správce daně

Na úvod této kapitoly budou vymezeny základní způsoby komunikace, kterými jsou doručování a podání, bez ohledu na to, zda se jedná o elektronickou, či jinou komunikaci. I když je stále ještě využíváno tradiční formy komunikace podnikatele a správce daně prostřednictvím listinných písemností, dochází v čím dál větší míře k posunu komunikace do elektronické podoby. Z toho důvodu bude obsahem této kapitoly především elektronická forma komunikace a případně její srovnání s listinnou formou.

3.1. Doručování a podání

Komunikace mezi podnikatelem a správcem daně probíhá v zásadě ve dvou směrech. Jedním z nich je doručování, tedy způsob, kterým postupuje správce daně, pokud komunikuje s osobou zúčastněnou na správě daní. Druhou možností je tzv. podání, tímto způsobem komunikuje osoba zúčastněná na správě daní se správcem daně.

3.1.1. Doručování

Doručování je způsob, kterým správce daně zasílá písemnost osobě zúčastněné na správě daní. Způsoby doručování jsou obsahem § 39 daňového řádu.

Dle daného ustanovení je doručování primárně stanoveno těmito způsoby:

- ústním jednáním
- elektronickou cestou

Teprve v případě, kdy nelze doručit ani jednou z uvedených metod, využije správce daně následující způsoby:

- doručování prostřednictvím provozovatele poštovních služeb, z nichž nejvýznamnějším je stále Česká pošta, s.p.
- doručování pověřenou úřední osobou, tedy především zaměstnancem správce daně k tomu určeným
- doručování prostřednictvím jiného zákonem určeného orgánu, příkladem může být policejní orgán

Kromě uvedených způsobů také existují zvláštní způsoby doručení – doručování veřejnou vyhláškou a doručování hromadného předpisného seznamu.

Z uvedeného ustanovení daňového řádu tedy jasně vyplývá, že je preferováno využití elektronické cesty, případně ústního jednání, před dalšími způsoby komunikace. Tato úprava má odpovídat především zásadě hospodárnosti. Doručování elektronickou cestou není dále upraveno daňovým řádem, zákon v tomto případě odkazuje na zvláštní právní zákon, tzv. zákon o eGovernmentu.

Účinky jednotlivých způsobů doručení

- **Doručování ústním jednáním** se prokazuje dle § 51 odst. 5 daňového řádu uvedením do protokolu za podpisu úřední osoby a adresáta, tento okamžik je okamžikem doručení. Pokud adresát odmítne protokol podepsat, uplatní se tzv. fikce doručení a doručeno je okamžikem odmítnutí podpisu. Fikce doručení má předejít obstrukcím ze strany osoby, které je doručováno.
- **Doručování elektronickou cestou** - v případě, že správce daně doručuje písemnost elektronickou cestou, a to do datové schránky, je tento úkon dle § 17 odst. 6 zákona o eGovernmentu rovný doručení do vlastních rukou. Pokud je písemnost doručována do datové schránky, považuje se za doručenu okamžikem přihlášení do datové schránky osobou, která má povolen přístup k danému typu písemnosti.¹¹ Z ustanovení vyplývá, že pokud se do datové schránky přihlásí osoba, která nemá oprávnění danou písemnost otevřít, není písemnost považována za doručenu. I v případě elektronického doručování existuje právní úprava fikce doručení, tedy písemnost je považována dle § 17 odst. 4 zákona o eGovernmentu za doručenu i v případě, kdy se do datové schránky nepřihlásí oprávněná osoba do 10 dnů od doručení písemnosti.
- **Doručování do vlastních rukou** - v případě doručování písemností do vlastních rukou adresáta je písemnost považována za doručenu dle § 47 odst. 1 daňového řádu okamžikem, kdy osoba, které je doručováno, písemnost převezme, příp. okamžik, kdy písemnost převezme oprávněná osoba. Pokud tato osoba odmítne zásilku převzít, je zásilka pokládána za doručenu dle § 47 odst. 3 daňového řádu dnem odepření převzetí písemnosti. Daňovým řádem je upravena i situace, kdy si adresát písemnost nevyzvedne do 10 dnů od uložení, konkrétně v § 47 odst. 2, opět se jedná o tzv. fikci doručení. Pokud si osoba, které je doručováno, nevyzvedne písemnost do této doby, považuje se za doručenu posledním dnem této lhůty. Tato lhůta byla dříve delší, adresát měl možnost si

---

¹¹ § 17 odst. 3 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů ČR*, ročník 2008, částka 98. Dostupné na: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-300>> [cit. 2. 1. 2015]. ISSN 1211-1244.

vyzvednout písemnost do 15 dnů od uložení. Ke zkrácení lhůty došlo z důvodu sjednocení úpravy s právní úpravou doručování prostřednictvím datových schránek.

3.1.2. Podání

Komunikace ze strany osoby zúčastněné na správě daní vůči správci daně probíhá na základě tzv. podání, které lze vykonat těmito způsoby¹²:

- písemně
- ústně
- elektronicky, tj. datovou zprávou, která je podepsána uznávaným elektronickým podpisem, příp. odeslána datovou schránkou, nebo datovou zprávou s ověřenou identitou podatele způsobem, kterým se lze přihlásit do jeho datové schránky

První dva způsoby musí být vždy opatřeny podpisem osoby činící podání. Písemnost lze podat elektronicky i bez uznávaného elektronického podpisu, toto podání však musí být v souladu s § 71 odst. 3 daňového řádu potvrzeno jedním ze způsobů podání uvedených výše, a to do 5 dnů od doručení podání správci daně.

Pokud je písemnost podána datovou schránkou, je toto podání nazýváno jako provedení úkonu vůči orgánu veřejné moci. Podání učiněné prostřednictvím datové schránky je dle § 18 odst. 2 zákona o eGovernmentu ekvivalentní písemnému podání, má tedy stejné právní účinky.

3.2. Historie elektronické komunikace a eGovernment

Počátky elektronické komunikace v České republice lze nalézt na přelomu tisíciletí, kdy byla přijata Směrnice Evropského parlamentu a Rady 1999/93/ES ze dne 13. prosince 1999 o zásadách Společenství pro elektronické podpisy, která byla implementována do českého právního řádu zákonem č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů (zákon o elektronickém podpisu). V té době však ještě nebyly všechny orgány veřejné správy připraveny na tuto formu komunikace, jelikož mnoho z nich stále neprovozovalo potřebné elektronické podatelny. Následně v roce 2003 bylo zřízeno Ministerstvo informatiky, které se podílelo na několika zásadních změnách v oblasti elektronické komunikace, např. zavedlo povinné zřizování elektronické podatelny pro

---

¹² § 71 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů ČR*, ročník 2009, částka 87. Dostupné na: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-280>> [cit. 2. 1. 2015]. ISSN 1211-1244.

všechny úřady. V roce 2007 došlo ke zrušení Ministerstva informatiky a jeho kompetence byly přesunuty na ostatní ministerstva. V souladu s projektem eEurope 2005 vytvořeným Evropskou unií docházelo ke snahám dalšího rozvoje elektronické komunikace, jedním z cílů bylo eliminovat povinnost osob předkládat určité typy dokumentů v listinné podobě, pokud jsou orgány veřejné správy schopny tyto dokumenty zajistit elektronicky. Tento cíl však ještě v roce 2011 splněn nebyl.¹³

Vývoj elektronické komunikace pokračuje i dnes, Ministerstvo vnitra předložilo tzv. Strategický rámec rozvoje eGovernmentu 2014+, který si dává za cíl 85 % komunikace s veřejnou správou provádět právě elektronickou cestou.¹⁴ O tomto projektu je podrobněji pojednáno v další kapitole, neboť se zatím jedná o cíle, které mají být splněny v budoucnu.

Elektronická komunikace je považována za nejdůležitější část eGovernmentu. Dle Ministerstva vnitra ČR zákon o eGovernmentu tvoří srdce elektronizace veřejné správy. Vymezení pojmu eGovernment však není jednotné. Existuje několik definic pojmu eGovernment, jedna z nich jej vymezuje jako „modernizaci veřejné správy s využitím možností informačních a komunikačních technologií“¹⁵. Zahraniční literatura definuje eGovernment jako využití informačních technologií orgány veřejného sektoru.¹⁶ Tyto definice jsou ovšem velmi obecné, existují i obsáhlejší vymezení, např.: „EGovernment je využívání informačních technologií veřejnými institucemi pro zajištění výměny informací s občany, soukromými organizacemi a jinými veřejnými institucemi za účelem zvyšování efektivity vnitřního fungování a poskytování rychlých, dostupných a kvalitních informačních služeb.“¹⁷ V podstatě jde tedy o převedení jednotlivých procesů vykonávaných veřejnou správou do efektivnější elektronické podoby a úpravu elektronické komunikace občanů, podnikatelů a dalších institucí s veřejnou správou.

Elektronická komunikace podnikatele a správce daně je upravena především zákonem o eGovernmentu a zákonem o elektronickém podpisu. Existuje samozřejmě několik dalších právních předpisů, ty se však týkají spíše technického zabezpečení a dalších oblastí, které se však komunikace podnikatele a správce daně přímo netýkají.

---

¹³ VANÍČEK, Zdeněk, Stanislav A. MARCHAL, Josef PROKEŠ a Bohumír ŠTĚDRŮ. *Právní aspekty eGovernmentu v ČR*. Praha: Linde, 2011, s. 28. ISBN 9788072018550.

¹⁴ Strategický rámec EGOV 2014+. *Iniciativa informatiky pro občany* [online]. 11. 2. 2014 [cit. 21. 3. 2015]. Dostupné z: <http://io.707.cz/egovernment/strategicky-ramec-egov-2014>

¹⁵ Slovník pojmů. *Datové schránky* [online]. © 2014 Ministerstvo vnitra ČR [cit. 30. 12. 2014]. Dostupné z: <https://www.datoveschranky.info/o-datovych-schrankach/slovník-pojmu>

¹⁶ HEEKS, Richard. *Implementing and managing eGovernment: an international text*. Thousand Oaks, Calif.: SAGE, 2006, s. 3. ISBN 0761967923. (vlastní překlad)

¹⁷ LIDINSKÝ, Vít. *EGovernment bezpečně*. 1. vyd. Praha: Grada, 2008, s. 7. ISBN 978-80-247-2462-1.

Využívanými způsoby v rámci elektronické komunikace jsou především elektronický podpis a datové schránky. Do elektronické komunikace se správcem daně lze zahrnout také daňový portál, projekt Czech POINT a daňové informační schránky, o kterých bude dále pojednáno.

3.3. Elektronický podpis

Elektronický podpis je upraven zákonem č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů (zákon o elektronickém podpisu), ve znění pozdějších předpisů. Tímto zákonem jsou upraveny veškeré náležitosti týkající se elektronického podpisu, certifikátů, časových razítek, atd.

Elektronickým podpisem se rozumí „údaje v elektronické podobě, které jsou připojené k datové zprávě nebo jsou s ní logicky spojené a slouží jako metoda k jednoznačnému ověření identity podepsané osoby ve vztahu k datové zprávě.“¹⁸

Zaručeným elektronickým podpisem je pak elektronický podpis, který splňuje tyto podmínky¹⁹:

- lze jej jednoznačně přiřadit k osobě, která dokument podepisuje
- lze určit totožnost osoby, která je držitelem elektronického podpisu
- je vytvořen s využitím nástrojů, které může mít držitel elektronického podpisu plně pod kontrolou
- je s daty spojen takovým způsobem, že v případě jakékoliv následné změny těchto dat lze změnu rozpoznat

Zákonem o elektronickém podpisu je upraven i pojem datová zpráva, kterou se rozumí „elektronická data, která lze přenášet prostředky pro elektronickou komunikaci a uchovávat na záznamových médiích, používaných při zpracování a přenosu dat elektronickou formou.“²⁰ Pojem datová zpráva využívá i zákon o eGovernmentu, který však datovou zprávu přímo spojuje s datovými schránkami.

---

¹⁸ § 2 písm. a) zákona č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů (zákon o elektronickém podpisu), ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů ČR*, ročník 2000, částka 68. Dostupné na: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-227>> [cit. 5. 1. 2015]. ISSN 1211-1244.

¹⁹ § 2 písm. b) zákona č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů (zákon o elektronickém podpisu), ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů ČR*, ročník 2000, částka 68. Dostupné na: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-227>> [cit. 5. 1. 2015]. ISSN 1211-1244.

²⁰ § 2 písm. d) zákona č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů (zákon o elektronickém podpisu), ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů ČR*, ročník 2000, částka 68. Dostupné na: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-227>> [cit. 5. 1. 2015]. ISSN 1211-1244.

Trend elektronizace komunikace potvrzuje i ustanovení ekvivalentního postavení elektronického podpisu s podpisem vlastnoručním. Dle literatury „jsou elektronický podpis a vlastnoruční podpis dvě rovnocenné alternativy podpisu.“²¹ Přijetí zákona o elektronickém podpisu také představovalo důležitý krok ke zrovnoprávnění listinných a elektronických dokumentů.²²

Elektronický podpis je využíván při elektronické komunikaci se správcem daně především v případech, kdy subjekt nemá zřízenou datovou schránku. Podnikatelé mohou využít elektronického podpisu např. při podání písemností prostřednictvím tzv. daňového portálu, o kterém je pojednáno dále. Zaručený elektronický podpis je rovněž nezbytný pro přihlášení do daňové informační schránky, která je také obsahem dalších kapitol.

3.4. Datové schránky

Institut datových schránek je upraven zákonem č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů (zákon o eGovernmentu).

Datová schránka je tímto zákonem upravena jako „elektronické úložiště, které je určeno k doručování orgány veřejné moci, provádění úkonů vůči orgánům veřejné moci a dodávání dokumentů fyzických osob, podnikajících fyzických osob a právnických osob.“²³

Datové schránky spravuje Ministerstvo vnitra, provozovatelem je Česká pošta, s.p., jako držitel poštovní licence. České poště je tímto způsobem také kompenzován úbytek využití listovních zásilek. K provozu jsou využívána datová centra společnosti Telefónica O2 a technické zabezpečení systému obstarává společnost Software602, která také zajišťuje elektronizaci formulářů a dalších dat.²⁴

Zřizovat datové schránky lze od 1. 7. 2009, kdy se stal účinným zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů. Na základě tohoto zákona zřídilo Ministerstvo vnitra do 90 dnů od nabytí účinnosti zákona právnickým osobám,

---

²¹ LECHNER, Tomáš. *Elektronické dokumenty v právní praxi*. Praha: Leges, 2013, s 88. Praktik. ISBN 978-80-87576-41-0.

²² MATES, Pavel a Vladimír SMEJKAL. *E-government v České republice: právní a technologické aspekty*. 2., podstatně přeprac. a rozš. vyd. Praha: Leges, 2012, s. 157. Teoretik. ISBN 978-80-87576-36-6.

²³ § 2 odst. 1 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů ČR*, ročník 2008, částka 98. Dostupné na: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-300/>> [cit. 10. 1. 2015]. ISSN 1211-1244.

²⁴ Informační systém datových schránek. *Software602* [online]. [cit. 10. 1. 2015]. Dostupné z: http://www.602.cz/files/pripadovky/CS_datove_schranky_0.pdf

insolvenčním správcům a orgánu veřejné moci datovou schránku z moci úřední.²⁵ Advokátům a daňovým poradcům byla datová schránka automaticky zřízena 1. 7. 2012 za předpokladu, že si tyto osoby nepodaly žádost o zřízení datové schránky před tímto datem. Těmto osobám pak byla zřízena datová schránka podnikající fyzické osoby.²⁶ O jednotlivých typech datových schránek je pojednáno dále.

3.4.1. Typy datových schránek

Existují čtyři základní typy datových schránek. Jsou to datová schránka fyzické osoby, podnikající fyzické osoby (včetně tzv. profesní datové schránky), právnické osoby a datová schránka orgánu veřejné moci. Každý z těchto typů datových schránek má samostatnou úpravu v zákoně o eGovernmentu.

Datová schránka fyzické osoby

Náležitosti datové schránky fyzické osoby jsou upraveny v § 3 zákona o eGovernmentu. Datová schránka fyzické osoby je zřizována vždy jen na žádost osoby, přičemž každá fyzická osoba má nárok vždy jen na jednu datovou schránku tohoto typu. Toto ustanovení však nevylučuje možnost zřízení např. datové schránky podnikající fyzické osoby. Náležitosti žádosti o zřízení datové schránky jsou upraveny zákonem. Po podání žádosti je datová schránka zřízena do 3 pracovních dnů. Dle § 8 zákona o eGovernmentu je k přístupu do datové schránky oprávněna osoba, pro kterou byla zřízena, případně i osoba pověřená. Datová schránka fyzické osoby je vhodná pro doručování písemností a provádění úkonů, které se netýkají podnikatelské činnosti.

Datová schránka podnikající fyzické osoby

Tento typ datové schránky je upraven v § 4 zákona o eGovernmentu. Datová schránka podnikající fyzické osoby je zřízena na žádost osoby, opět do 3 pracovních dnů od podání žádosti. Tento typ datové schránky je vhodný např. k podání různých druhů přiznání, které souvisejí s podnikatelskou činností fyzické osoby. Dle § 8 zákona o eGovernmentu je k přístupu oprávněna podnikající fyzická osoba, pro kterou byla datová schránka zřízena, příp. osoba, které bylo uděleno oprávnění.

---

²⁵ § 31 odst. 1 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů ČR*, ročník 2008, částka 98. Dostupné na: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-300/>> [cit. 10. 1. 2015]. ISSN 1211-1244.

²⁶ § 31 odst. 3 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů ČR*, ročník 2008, částka 98. Dostupné na: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-300/>> [cit. 10. 1. 2015]. ISSN 1211-1244.

Každá osoba má nárok jen na jednu datovou schránku podnikající fyzické osoby, zde ovšem existuje výjimka. Touto výjimkou jsou tzv. profesní datové schránky, které také spadají pod ustanovení týkající se datových schránek podnikající fyzické osoby. Dle § 4 odst. 3 zákona o eGovernmentu je profesní datová schránka ze zákona zřizována advokátům, daňovým poradcům a insolvenčním správcům, a to co nejdříve poté, co ministerstvo vnitra obdrží informaci o zapsání těchto osob do příslušného, zákonem určeného, seznamu. Pokud je tedy např. daňový poradce zároveň podnikatelem, bude mu automaticky zřízena profesní datová schránka a může si také podat žádost o zřízení datové schránky podnikající fyzické osoby, která bude fungovat odděleně od profesní datové schránky.

V situaci, kdy má osoba zřízených více datových schránek, mohou vznikat nejasnosti na straně správce daně, kam jednotlivé písemnosti doručit. O jednotlivých případech doručování pojednává Pokyn GFŘ D-7 – k postupu správců daně při doručování prostřednictvím datových schránek. Dle tohoto pokynu správce daně doručuje do datové schránky podnikající fyzické osoby písemnosti týkající se podnikatelské činnosti této osoby. Do profesní datové schránky pak zasílá písemnosti, které se týkají činnosti související s danou profesí. Zákon o eGovernmentu také nevylučuje případ, kdy jedna osoba bude mít aktivní tři datové schránky, pokud se rozhodne k výše uvedenému případu zřídit si i datovou schránku fyzické osoby pro nepodnikatelské účely. V případě nejistoty, kam určitou písemnost doručit, má správce daně využít pravděpodobného úsudku, jaké činnosti se písemnost týká a podle vlastního uvážení dále postupovat. Pokud však tento sporný případ nastane, nelze aplikovat fikci doručení²⁷.

Datová schránka právnické osoby

Datová schránka právnické osoby je upravena v § 5 zákona o eGovernmentu. Dle tohoto ustanovení je tento typ datové schránky zřízen z moci úřední právnickým osobám zřízeným zákonem, zapsaným v obchodním rejstříku a organizačním složkám zahraniční právnické osoby zřízené v ČR. Ostatním právnickým osobám je datová schránka zřízena opět na základě žádosti do 3 pracovních dnů od přijetí této žádosti. Právnická osoba má nárok na jednu datovou schránku právnické osoby a náležitosti žádosti jsou upraveny právním předpisem. Dle § 8 zákona o eGovernmentu má do datové schránky právnické osoby přístup statutární orgán, či vedoucí organizační složky, případně také osoba pověřená statutárním orgánem, nebo vedoucím organizační složky.

---

²⁷ Viz kap. 4.2

Datová schránka orgánu veřejné moci

Datová schránka orgánu veřejné moci je dle § 6 zákona o eGovernmentu zřízena bezodkladně po jeho vzniku, tedy opět z moci úřední. Tento typ datové schránky je zřizován rovněž notářům a soudním exekutorům, kterým je datová schránka zřizována poté, co ministerstvo vnitra obdrží informaci o zapsání těchto osob do příslušného, zákonem určeného, seznamu. V případě tohoto typu datové schránky lze zřídit i další datové schránky orgánu veřejné moci na žádost. Tyto pak využívá např. organizační jednotka tohoto orgánu pro vnitřní potřeby.

3.4.2. Základní úkony spojené s datovými schránkami

S datovými schránkami je spojeno několik různých úkonů, které jsou upraveny zákonem. Jsou jimi zřízení a zrušení datové schránky, její zpřístupnění a zneprístupnění a také zneplatnění přístupových údajů. Tyto úkony jsou upraveny v zákoně o eGovernmentu.

Zřízení datové schránky

V případě, kdy si fyzická osoba, podnikající fyzická osoba nebo právnická osoba zřizuje datovou schránku dobrovolně na základě žádosti, je jí datová schránka zřízena vždy do 3 pracovních dnů od podání této žádosti. Pokud je datová schránka určitým osobám zřizována ze zákona, pak je zřízena bezodkladně po vzniku této osoby, či v případě profesních datových schránek po zapsání osob do zákonem určené evidence.

Zpřístupnění datové schránky

Zřízením datové schránky nemá ještě osoba, která žádost o zřízení podala, do datové schránky přístup. Osobě jsou zaslány po zřízení datové schránky přístupové údaje, dříve dopisem do vlastních rukou, v současnosti e-mailem na elektronickou adresu uvedenou v žádosti. V momentě, kdy se pomocí těchto údajů osoba přihlásí do datové schránky, je datová schránka zpřístupněna. Datová schránka je rovněž zpřístupněna vždy do 15 dnů od dodání přístupových údajů, pokud se osoba do datové schránky nepřihlásí.²⁸

---

²⁸ § 10 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů., ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů ČR*, ročník 2008, částka 98. Dostupné na: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-300>> [cit. 10. 1. 2015]. ISSN 1211-1244.

Znepřístupnění datové schránky

Datová schránka je zneprístupněna v případě fyzických a podnikajících fyzických osob dle § 11 odst. 1 zákona o eGovernmentu dnem úmrtí osoby, která si datovou schránku zřídila, příp. dnem, kdy byla osoba soudem prohlášena za mrtvou, dále dnem, kdy byla osoba zbavena způsobilosti, či dnem vzetí do vazby apod.

V případě právnických osob a také podnikajících fyzických osob je dle § 11 odst. 2 zákona o eGovernmentu datová schránka zneprístupněna dnem, kdy došlo k výmazu ze zákonem určené evidence. Touto evidencí může být např. obchodní rejstřík, živnostenský rejstřík, atd.

Pokud je datová schránka zřízena zákonem v případě právnické osoby či orgánu veřejné moci, je dle § 11 odst. 3 zákona o eGovernmentu zneprístupněna dnem jejich zániku. Datovou schránku lze dle § 11 odst. 4 zákona o eGovernmentu zneprístupnit také na žádost osoby či orgánu veřejné moci.

Zneplatnění přístupových údajů

Zneplatnění přístupových údajů je upraveno především z důvodu ztráty či odcizení těchto údajů. Přístupové údaje jsou také zneplatněny, pokud osoba zruší pověřené osobě oprávnění, nebo pokud osoba přestane být statutárním orgánem právnické osoby.²⁹

Zrušení datové schránky

Pokud je datová schránka zneprístupněna, znamená to, že stále ještě existuje a lze ji opět zpřístupnit. Zrušením ale datová schránka reálně zaniká. Datová schránka je zrušena 3 roky po smrti fyzické osoby, případně 3 roky po prohlášení osoby za mrtvého. Dále, pokud je podnikající fyzická osoba vymazána ze zákonem určené evidence, po uplynutí 3 let je její datová schránka zrušena a ke zrušení dojde také 3 roky po zániku právnické osoby, či zrušení orgánu veřejné moci.³⁰

---

²⁹ § 12 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů ČR*, ročník 2008, částka 98. Dostupné na: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-300>> [cit. 10. 1. 2015]. ISSN 1211-1244.

³⁰ § 13 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů ČR*, ročník 2008, částka 98. Dostupné na: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-300/>> [cit. 10. 1. 2015]. ISSN 1211-1244.

3.4.3. Komunikace prostřednictvím datových schránek

Povinně komunikují prostřednictvím datové schránky dle § 17 odst. 1 zákona o eGovernmentu tyto subjekty:

- orgány veřejné moci mezi sebou
- orgány veřejné moci s právníckými, fyzickými, či podnikajícími fyzickými osobami, které mají zřízenou datovou schránku (i v případě dobrovolného zřízení)

Dobrovolně mohou komunikovat prostřednictvím datových schránek:

- právnické osoby, fyzické osoby a podnikající fyzické osoby s orgány veřejné moci, pokud mají zřízenou datovou schránku – dle § 18 zákona o eGovernmentu
- komunikace mezi právníckými a fyzickými osobami – dle § 18a zákona o eGovernmentu

Z ustanovení § 17 odst. 1 zákona o eGovernmentu tedy vyplývá, že v případě, že má fyzická osoba, podnikající fyzická osoba, či právnická osoba zřízenou datovou schránku a nevylučuje-li to povaha písemnosti, je orgán veřejné moci povinen využít datovou schránku pro doručování písemností. Z tohoto ustanovení plynulo v minulosti mnoho nejasností, které byly předmětem soudních sporů, tyto budou uvedeny dále.

Od 1. 1. 2015 se stalo poněkud sporným také ustanovení § 18 zákona o eGovernmentu, které stanovuje dobrovolnou komunikaci fyzických osob, podnikatelských fyzických osob a právnických osob s orgány veřejné moci, přičemž daňovým řádem je elektronická komunikace se správcem daně určena jako povinná. Tyto osoby mohou využít i elektronický podpis, pokud však disponují pouze datovou schránkou, nemají v podstatě jinou možnost. Tato problematika bude dále vysvětlena v kapitole 4.3.2.

Kromě základních služeb, ke kterým byly primárně zřízeny, lze datové schránky využít také pro účely soukromé komunikace mezi právníckými a fyzickými osobami. Jedná se o službu, kterou lze využít pro zasílání dokumentů, např. faktur, pomocí datové schránky, tzv. poštovní datovou zprávou, která má nahradit doporučený dopis. Odesílání zpráv tohoto typu je zpoplatněno a je nezbytné tuto službu nejdříve aktivovat v prostředí datové schránky. Aktivace služby poštovní datová zpráva i přijímání těchto zpráv je zdarma.

Prostřednictvím datových schránek nelze odesílat jakýkoliv formát datových zpráv. Seznam formátů, které lze datovou schránkou odeslat, je obsahem přílohy č. 3 k vyhlášce č.

194/2009 Sb., o stanovení podrobností užívání a provozování informačního systému datových schránek. Limitována je také velikost datové zprávy, kterou lze prostřednictvím datové schránky odeslat, a to na 10 MB.³¹

Konverze dokumentů

Součástí služeb datových schránek je také možnost autorizované konverze dokumentů. Touto službou lze převádět dokumenty z listinné podoby do datové zprávy, nebo naopak lze převádět dokumenty obsažené v datové zprávě do listinné podoby takovým způsobem, že nový dokument je právně účinný stejně jako dokument původní.³² Dle některých zdrojů je právě tato služba správnou cestou k rozšiřování elektronické komunikace, jelikož v podstatě zrovnoprávňuje formu digitální a listinnou.³³

Konverze dokumentů je upravena zákonem o eGovernmentu, kde jsou stanovena pravidla pro postup při provádění konverze, technické náležitosti provádění konverze jsou však obsahem vyhlášky č. 193/2009 Sb., o stanovení podrobností provádění autorizované konverze dokumentů.

V praxi konverze funguje způsobem, že např. při provádění konverze dokumentu obsaženém v datové zprávě je nezbytné nejdříve v prostředí datové schránky otevřít tuto zprávu a zde vybrat dokument, který má být konvertován. Tento úkon je zdarma a je jím vytvořen unikátní čárový kód dokumentu, který je odeslán také na kontaktní místo Czech POINT (o tomto projektu je pojednáno níže). Po předložení tohoto čárového kódu vytvoří subjekt, který je oprávněn provádět konverzi dokumentů, např. pracovník České pošty, která je kontaktním místem projektu Czech POINT, identický dokument v listinné podobě. Nově vzniklý dokument subjekt oprávněný provádět konverzi opatří razítkem a podpisem. Tento úkon je již zpoplatněn, přičemž poplatek se platí za každou stranu listiny.

Jak lze vidět na grafu 3.1 níže, počet provedených konverzí se ve sledovaném období několikanásobně zvýšil, u konverzí z elektronické do listinné podoby z 6 805 výstupů v roce

---

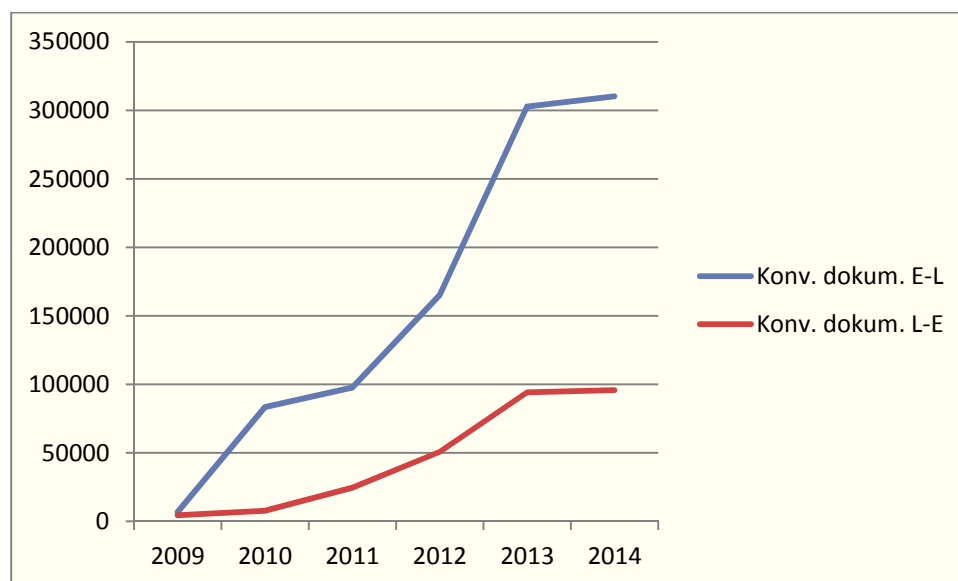
³¹ § 5 odst. 1 vyhlášky č. 194/2009 Sb., o stanovení podrobností užívání a provozování informačního systému datových schránek, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů ČR*, ročník 2009, částka 57. Dostupné na: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-194>> [cit. 10. 1. 2015]. ISSN 1211-1244.

³² § 22 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů ČR*, ročník 2008, částka 98. Dostupné na: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-300>> [cit. 10. 1. 2015]. ISSN 1211-1244.

³³ BUDIŠ, Petr a Iva HŘEBÍKOVÁ. *Datové schránky: fungování, doručování, bezpečnost, návody*. 1. vyd. Olomouc: ANAG, 2010, s. 209. ISBN 80-726-3617-0.

2009 na 310 073 v roce 2014 a u konverzí z listinné do elektronické podoby ze 4 389 výstupů na 95 852 ve stejném období.

Obr. 3.1: Počet provedených konverzí v letech 2009 - 2014

Zdroj: Vlastní zpracování dle statistik Czech POINT³⁴

3.4.4. Výhody a nevýhody datových schránek

Výhody

Jak je uvedeno na informačních stránkách Ministerstva vnitra ČR, provozovaných Českou poštou, s.p., které informují o různých aspektech datových schránek, existuje mnoho výhod a důvodů pro jejich využití:³⁵

- Datové schránky šetří náklady, ať už jde o čas, který by subjekt musel strávit cestou na poštu a čekáním u přepážky, nebo náklady za poštovné. Zřízení datové schránky, stejně jako zasílání dokumentů orgánům veřejné moci, je přes datovou schránku zdarma.
- K datovým schránkám se lze připojit v podstatě odkudkoliv, kde existuje internetové připojení. Pokud je osoba dlouhodobě v zahraničí, může se připojit k datové schránce a dokumenty si vyzvednout. V případě listinné podoby dokumentů, které by byly osobě zaslány poštou, by to nebylo možné. Písemnost lze vyzvednout či poslat také

³⁴ Aktuální statistiky Czech POINT. *Czech POINT* [online]. © 2015 Ministerstvo vnitra České republiky [cit. 12. 1. 2015]. Dostupné z: <http://www.czechpoint.cz/web/?q=node/488>

³⁵ Výhody datových schránek. *Datové schránky* [online]. © 2014 Ministerstvo vnitra ČR [cit. 12. 1. 2015]. Dostupné z: <https://www.datoveschranky.info/o-datovych-schrankach/vyhody-datovych-schrank>

v kteroukoli denní dobu, datové schránky jsou přístupné až na pravidelné odstávky nepřetržitě.

- Komunikace prostřednictvím datových schránek je také mnohem rychlejší. Oproti zasílání poštou, jsou písemnosti doručeny orgánům veřejné moci v podstatě ihned po odeslání.
- Do datové schránky mohou mít přístup i jiné osoby, pokud jim osoba, která si datovou schránku zřídila, tento přístup povolí. Lze také nastavit různé úrovně přístupu, ke kterým bude mít daná osoba oprávnění.

Výčet výhod je mnohem širší, nicméně tyto jsou nejpodstatnější. Výhodou je nesporně také možnost pro právnické a fyzické osoby využít doplňkové služby, např. výše popsanou poštovní datovou zprávu, datový trezor pro archivaci písemností, či konverzi dokumentů. Tyto služby jsou však zpoplatněny.

Nevýhody

Institut datových schránek představuje také nevýhody oproti jiným způsobům komunikace. Jsou to především tyto nevýhody:

- Doba uložení datové zprávy je 90 dnů ode dne přihlášení osoby s oprávněním k přístupu k tomuto dokumentu. V případě komunikace právnických a fyzických osob, při odesílání poštovní datové zprávy, činí doba uložení 90 dnů ode dne, kdy byla datová zpráva dodána do datové schránky.³⁶ Pokud by chtěl subjekt tuto dobu prodloužit, musí si zřídit tzv. datový trezor, který automaticky prodlouží dobu uložení zprávy na dobu neurčitou a zprávy mohou být smazány pouze subjektem. Tato služba však není vedena zdarma. Datový trezor lze objednat v prostředí datové schránky a je zpoplatněn ročním poplatkem dle počtu zpráv, které mají být datovým trezorem uchovány.
- Významnou nevýhodou je nutná znalost ovládání počítače a nezbytné je i připojení k internetu. I když je nesporně výhodou, že se osoba může do datové schránky připojit odkudkoliv, má to i své nevýhody. Pro osoby s nižším prahem uživatelských dovedností v oblasti počítačové techniky a elektronické komunikace může být institut datových schránek nepřekonatelným problémem. Osoba může mít také problém s tím,

---

³⁶ § 6 odst. 1 vyhlášky č. 194/2009 Sb., o stanovení podrobností užívání a provozování informačního systému datových schránek, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů ČR*, ročník 2009, částka 57. Dostupné na: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-194>> [cit. 12. 1. 2015]. ISSN 1211-1244.

že se nebude moct připojit k internetu, který je pro práci s datovými schránkami nezbytný, to ho ovšem neosvobodí od fikce doručení, která nastane 10 dnů od doručení písemnosti do datové schránky.

- Stejně jako jiné přihlašovací údaje využívané kdekoliv na internetu, i údaje potřebné pro přihlášení do datové schránky mohou být zneužity. Např. v květnu roku 2010 byli uživatelé přesměrováni z portálu datových schránek na podvodné stránky, jejichž účelem bylo získání přístupových údajů uživatelů.³⁷ Se zvyšujícím se využitím datových schránek lze také očekávat, že tyto hrozby budou v budoucnosti přibývat a jejich eliminace bude čím dál složitější.

3.4.5. Využití datových schránek

K 31. 12. 2014 bylo zřízeno celkem 624 717 datových schránek a celkový počet odeslaných datových zpráv k tomuto datu byl 236 796 889.³⁸ Denní průměr je okolo 200 tisíc odeslaných zpráv. V současnosti nelze jednoznačně určit, jaký byl v roce 2014 podíl jednotlivých typů datových schránek na celkovém počtu, jelikož podrobnější statistiky zveřejnilo Ministerstvo vnitra ČR zatím pouze do konce roku 2013. S jistotou lze však říci, že jednoznačně budou převažovat datové schránky právnických osob.

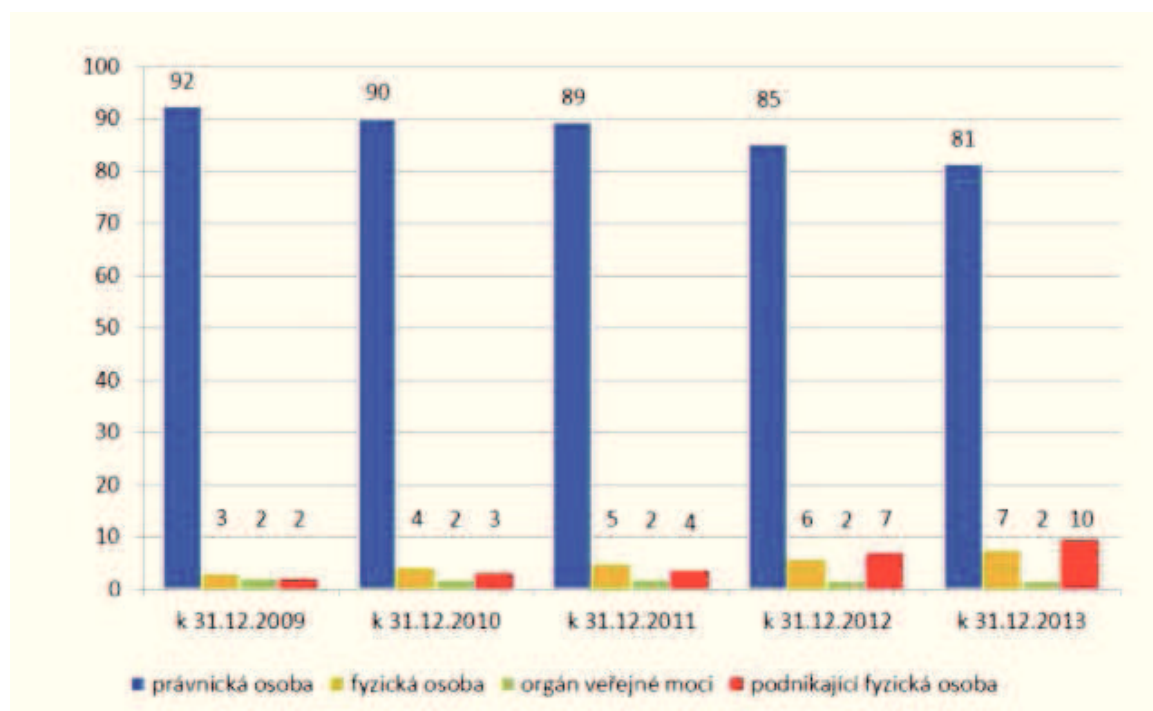
Jak lze vidět na grafu 3.2 níže, do konce roku 2013 představovaly datové schránky právnických osob největší podíl na celkovém počtu datových schránek, a to i přesto, že se jejich poměr v průběhu let 2009 – 2013 snížil. Důvodem největšího podílu tohoto typu datových schránek je, že oproti ostatním typům datových schránek jsou tyto nejčastěji zřizovány ze zákona. Značné navýšení však doznávají datové schránky podnikajících fyzických osob, jejichž podíl se od zavedení datových schránek v roce 2009 do roku 2013 zpětinásobil. Zde by mohla být mimo jiné důvodem původně plánovaná povinnost komunikace prostřednictvím datových schránek pro podnikající fyzické osoby s Českou správou sociálního zabezpečení, nakonec však byla tato povinnost několikrát odložena, v současnosti na neurčitou dobu. Datové schránky si také více zřizují i fyzické osoby pro osobní potřebu, každý rok se jejich podíl od roku 2009 do konce roku 2013 zvýšil o procento. Stabilní podíl si udržují datové schránky orgánů veřejné moci.

---

³⁷ ŠPAČEK, David. *EGovernment: cíle, trendy a přístupy k jeho hodnocení*. Vyd. 1. V Praze: C.H. Beck, 2012, s. 88. ISBN 9788074002618.

³⁸ Statistiky. *Datové schránky* [online]. © 2014 Ministerstvo vnitra ČR. [cit. 10. 1. 2015]. Dostupné z: <https://www.datoveschranky.info/statistiky-id34635>

Obr. 3.2: Vývoj podílu jednotlivých typů datových schránek v letech 2009 - 2014 (v %)

Zdroj: Ministerstvo vnitra ČR³⁹

Úspěšnost doručení přihlášením na konci roku 2014 byla více než 99 %⁴⁰, což znamená, že pouze 1 % zpráv si adresáti nevyzvednou do 10 dnů od doručení. V tomto ohledu zaznamenávají datové schránky značné zlepšení, např. v roce 2010 úspěšnost doručení činila 96 %⁴¹.

Od počtu datových schránek se liší statistika jejich využití, která je znázorněna na následujícím grafu 3.3. Tato statistika udává počet odeslaných zpráv v roce 2013. Nejvíce využívaly datové schránky orgány veřejné moci, které odeslaly přes 45 mil. datových zpráv, což je více než 80 % celkového počtu odeslaných datových zpráv. Naopak nejméně datových zpráv bylo odesláno fyzickými osobami, celkem to bylo necelých 100 tis., což je v porovnání s OVM zanedbatelná hodnota a ve výsledku se na celkovém počtu odeslaných zpráv podílejí 0,17 %. Datové schránky ve větší míře využívaly právnické osoby, dá se předpokládat další

³⁹ Datových schránek je již 600 000. Ministerstvo vnitra České republiky [online]. © 2015 Ministerstvo vnitra České republiky [cit. 12. 1. 2015]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/datovych-schranek-je-jiz-600-000.aspx>

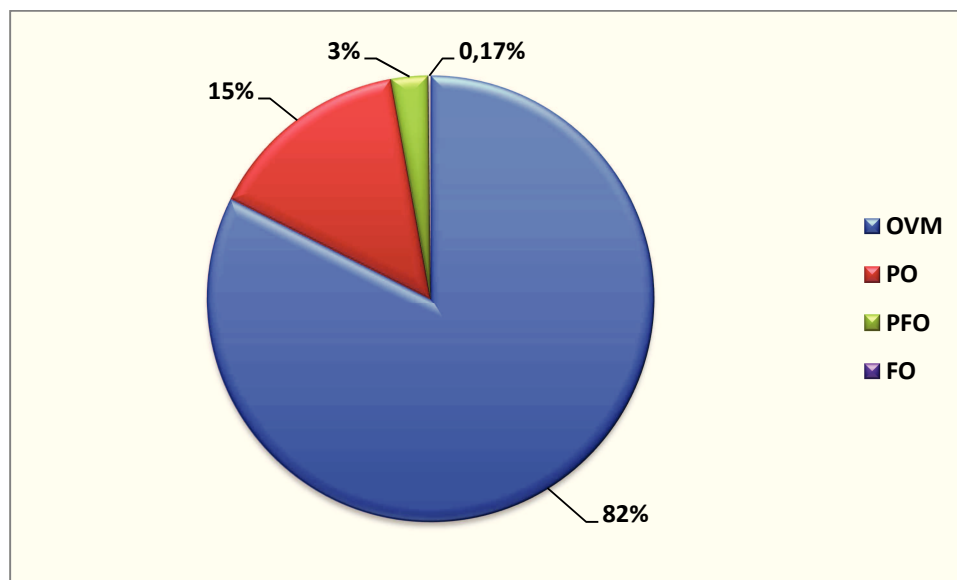
⁴⁰ Statistika. Datové schránky [online]. © 2014 Ministerstvo vnitra ČR. [cit. 12. 1. 2015]. Dostupné z: <https://www.datoveschranky.info/statistiky-id34635>

⁴¹ Uživatelé odeslali 10 milionů datových zpráv. Ušetřili tak 200 milionů korun. Ministerstvo vnitra České republiky [online]. © 2015 Ministerstvo vnitra České republiky [cit. 12. 1. 2015]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/zpravodajstvi-uzivatele-odeslali-10-milionu-datovych-zprav-usetrili-tak-200-milionu-korun.aspx>

zvyšování využití v reakci na přijímání nových ustanovení upravujících povinnou elektronickou komunikaci.

Obr. 3.3: Počet odeslaných datových zpráv v roce 2013

Zdroj: Vlastní zpracování dle Socio-ekonomické studie 2014⁴²

Zajímavý výsledek ukázala také statistika v tabulce 3.1, která prezentuje porovnání počtu odeslaných zásilek (listovních i doporučených) a počet odeslaných datových zpráv v letech 2009 – 2013. Zatímco počet přepravených zásilek se neustále snižuje, počet odeslaných datových zpráv prostřednictvím datových schránek zaznamenal v průběhu let rapidní nárůst. Datové schránky se nesporně o pokles přepravených zásilek velkou měrou zasloužily.

Tab. 3.1: Počet přepravených zásilek a odeslaných datových zpráv v letech 2009 - 2013

	2009	2010	2011	2012	2013
Počet přepravených zásilek	621 255	617 135	556 402	495 017	418 407
Počet odeslaných datových zpráv	2 623 336	27 550 696	34 920 869	45 425 041	55 022 679

Zdroj: Vlastní zpracování dle kontrolní akce NKÚ⁴³ a ČTÚ⁴⁴

⁴² Datové schránky: Socio-ekonomická studie 2014. *ICT unie* [online]. © ICT unie, 2010 [cit. 12. 1. 2015]. Dostupné z: http://www.ictu.cz/fileadmin/docs/Akce_Spis/TEXTOVE_DOKUMENTY/2014/ICTU-brozura-ISDSstudie-nahled.pdf

⁴³ Informace z kontrolní akce NKÚ č. 12/36. *NKÚ* [online]. 23. 9. 2013 [cit. 12. 1. 2015]. Dostupné z: <http://nku.cz/assets/media/informace-12-36.pdf>

⁴⁴ Zpráva o plnění povinností České pošty, s.p. za rok 2013. *ČTÚ* [online]. © 2008 ČTÚ [cit. 12. 1. 2015]. Dostupné z: http://www.ctu.cz/cs/download/postovni_sluzby/zprava-plneni-povinnosti-ceske-posty-2013.pdf

3.5. Daňový portál pro elektronická podání

V rámci elektronické komunikace podnikatele a správce daně má důležitou roli tzv. daňový portál, projekt Ministerstva financí ČR, který slouží k podání písemností pomocí elektronických formulářů, příp. pro vstup do daňové informační schránky, o které bude pojednáno kapitole 3.6. Podání písemností je možné prostřednictvím aplikace EPO (tzv. elektronická podání pro finanční správu).

Tento portál využívají kromě jiných osob také podnikatelé při podání přiznání k dani z přidané hodnoty, včetně souvisejících příloh, či přiznání k dani z příjmů fyzických nebo právnických osob, ale také při podání dalších přiznání. Pomocí daňového portálu lze podat i různé žádosti a další písemnosti, jako je žádost o potvrzení bezdlužnosti, atd.

V aplikaci je tedy vybrán příslušný formulář, který osoba vyplní. Výhodou aplikace EPO je, že upozorňuje na případné rozdíly ve výpočtech, či chyby v podání, které je nutno před samotným odesláním opravit. Tyto chyby jsou rozděleny na kritické, které neumožní podání, dále propustné závažné, které sice podání již umožní, nicméně zde existuje vysoká pravděpodobnost, že osoba bude vyzvána k dodatečnému opravení těchto chyb. Poslední jsou propustné chyby drobné, jedná se spíše o upozornění na rozdíl ve výpočtu daně na určitém řádku s uvedením přesně vypočtené daně a procentuálního rozdílu. Pomocí aplikace je vytvořen soubor, který lze podepsat zaručeným elektronickým podpisem a odeslat přímo z aplikace správci daně, či jej uložit ve speciálním formátu pro odeslání prostřednictvím datové schránky. Písemnost lze také odeslat v rámci aplikace bez nutnosti využití zaručeného elektronického podpisu, nicméně tato forma podání musí být následně potvrzena, jak je uvedeno výše v kapitole pojednávající o způsobech podání (kap. 3.1.2). Písemnosti jsou na serveru uchovány po dobu 30 minut od poslední práce s aplikací, lze se k nim tedy případně vracet. V případě, že uživatel bude chtít i rozpracovanou písemnost uchovat déle, stačí si ji uložit na svůj počítač a v budoucnu tento soubor znovu nahrát do aplikace.⁴⁵

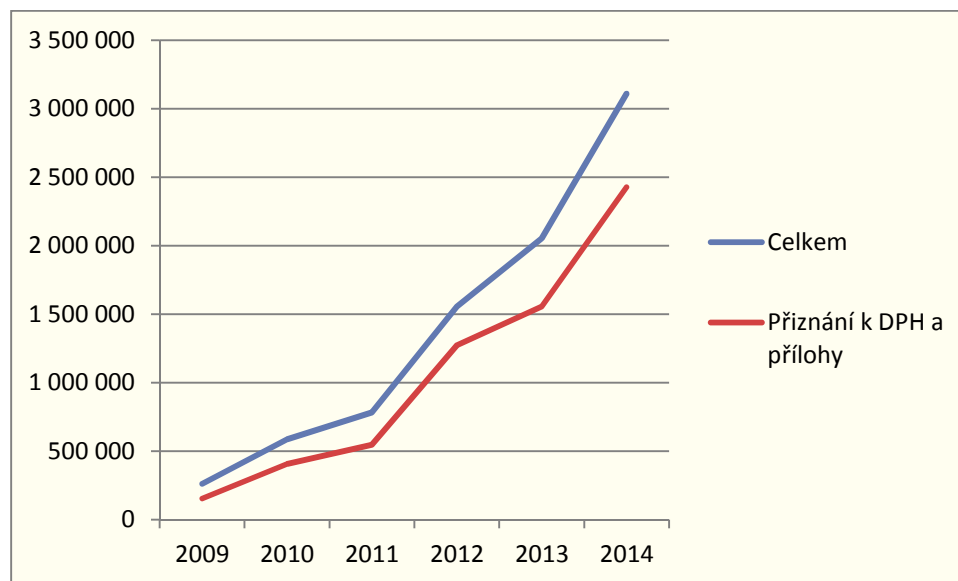
Využití daňového portálu pro elektronická podání se každým rokem zvyšuje. Pro přehled je uveden graf č. 3.4, který uvádí celkový počet podání prostřednictvím aplikace EPO v letech 2009 – 2014 a pro srovnání je zde také uveden počet podání přiznání k DPH a souvisejících příloh, jimiž jsou souhrnné hlášení a od 1. 4. 2011 také výpis z evidence pro daňové účely dle § 92 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších

---

⁴⁵ Daňový portál. Daňový portál [online]. Verze: 37.9.1 ze dne 07. 01. 2015 [cit. 16. 3. 2015]. Dostupné z: http://adisepo.mfcr.cz/adis/jepo/epo/dpr/apl_ramce.htm?R=/adis/jepo/info/

předpisů. Jak lze vidět na grafu, tento typ podání tvořil podstatnou část všech podání prostřednictvím aplikace EPO ve všech sledovaných letech. V roce 2014 byl zaznamenán také skokový nárůst počtu podání přiznání k DPH s přílohami. Tento nárůst byl způsoben zavedením povinnosti elektronického podání přiznání k DPH a souvisejících příloh právě od 1. 1. 2014⁴⁶.

Obr. 3.4: Vývoj počtu podání EPO ročně v letech 2009 - 2014

Zdroj: Vlastní zpracování dle Finanční správy⁴⁷

3.6. Daňové informační schránky

Důležité je rozlišovat pojem datová schránka a daňová informační schránka. I když jsou tyto názvy podobné, ve skutečnosti slouží k odlišným účelům. Daňová informační schránka (dále také DIS) nepředstavuje přímou komunikaci podnikatele se správcem daně tak jako datová schránka, je však důležitým nástrojem pro zjišťování informací týkajících se osoby jako daňového subjektu.

Daňová informační schránka je upravena §69 až 69b daňového řádu. Správce daně zřizuje daňovou informační schránku na základě žádosti daňového subjektu, pokud má však daňový subjekt zpřístupněnu datovou schránku, je mu zřízena daňová informační schránka z moci úřední. O tomto poměrně novém ustanovení je pojednáno v kapitole 4.3.2. I v případě automatického zřízení DIS uživatelům datových schránek, je pro zpřístupnění nutno

⁴⁶ Viz kap. 4.3.1

⁴⁷ Počty podání EPO. *Finanční správa* [online]. © 2013 - 2014 [cit. 16. 3. 2015]. Dostupné z: <http://www.financnisprava.cz/cs/dane-elektronicky/danovy-portal/pocty-podani-epo>

dodatečně podat přihlášku k nahlížení do daňové informační schránky. Zrušení daňové informační schránky je možné na žádost subjektu.

Přístup k DIS je zajištěn prostřednictvím daňového portálu, nutností je mít zřízen zaručený elektronický podpis. Pokud osoba nedisponuje elektronickým podpisem, může se do daňové informační schránky přihlásit pomocí datové schránky. Správce daně zde poskytuje informace ze spisu a informace z osobního daňového účtu, daňový subjekt má přehled o nedoplatcích, či přeplatcích, na jednotlivých daňových účtech, nemusí tedy v případě zájmu o tyto informace kontaktovat finanční úřad. Součástí DIS je také daňový kalendář, který je připraven na míru daňového subjektu tak, aby byl subjekt schopen zjistit termín svých daňových povinností. Daňový subjekt může také prostřednictvím DIS nahlížet do veřejné části spisu prostřednictvím přehledu písemností. V prostředí DIS lze také zjistit, k jakým daním je daňový subjekt registrován, jaké bankovní účty subjektu registruje finanční úřad, atd.⁴⁸

3.7. Czech POINT

Pokud je zákon o eGovernmentu nazýván srdcem elektronizace veřejné správy, představuje projekt Czech POINT prsty, které obstarávají spojení s veřejnou správou. Zkratka Czech POINT je vytvořena z názvu „Český Podací Ověřovací a Informační Národní Terminál.“⁴⁹

Tento projekt není primárně určen pro komunikaci podnikatele se správcem daně, ale obecně má usnadnit kontakt občanů s orgány veřejné moci. Cílem tohoto projektu bylo vytvoření jednoho kontaktního místa, na kterém by bylo možno získat informace z registrů a ostatních informačních systémů, úředně ověřit listiny a další. Czech POINT tedy představuje nepřímou formu komunikace občanů, tedy i podnikatelů, s orgány veřejné moci, prostřednictvím poboček, tzv. kontaktních míst.

Podnikatel využije především možnost pořízení výpisu z veřejného rejstříku (a to nejčastěji z obchodního rejstříku), dále z živnostenského rejstříku, katastru nemovitostí či rejstříku trestů. Osoby mohou na kontaktních místech také zřizovat datové schránky, či je

---

⁴⁸ Daňová informační schránka (DIS) - seznámení s aplikací. *Daňový portál* [online]. Verze: 37.9.1 ze dne 07. 01. 2015 [cit. 12. 1. 2015]. Dostupné z: http://adisdis.mfcr.cz/adistc/adis/idpr_pub/dpr_info/co_je_to_dis.pdf

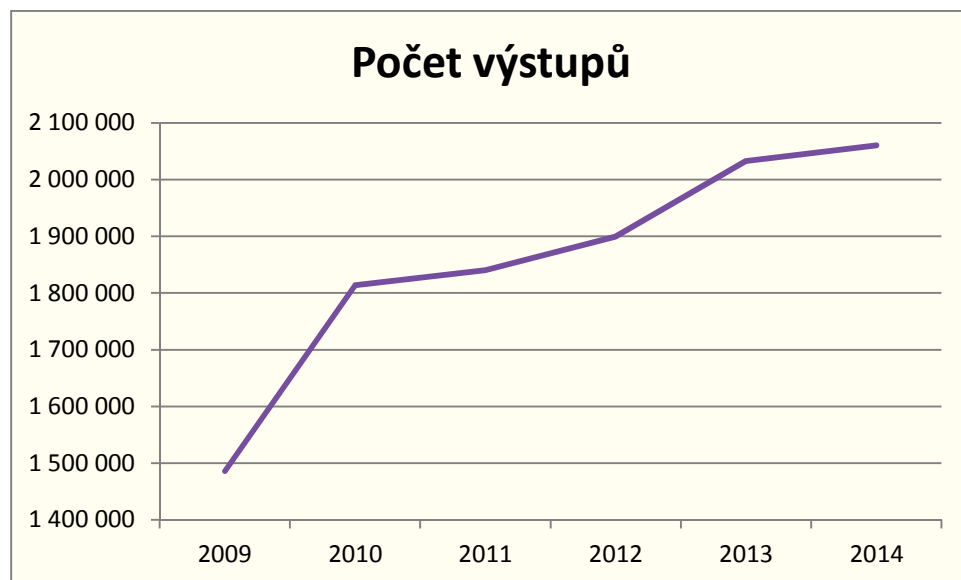
⁴⁹ Czech POINT - kontaktní místa veřejné správy. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. © 2015 Ministerstvo vnitra České republiky [cit. 12. 1. 2015]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/egon-symbol-egovernmentu-czech-point-kontaktmi-mista-verejne-spravy.aspx>

např. zneprístupnit. Další možností využití je provádění autorizované konverze dokumentů, která je popsána výše.

V současné době existuje více než 7 000 poboček, na kterých lze těchto služeb využít, z nichž naprostá většina, téměř 80 %, je provozována obecními úřady. Kontaktním místem jsou i některé pobočky České pošty, ale také notáři, Hospodářská komora České republiky a zahraniční zastupitelství. Přestože Česká pošta provozuje necelých 14 % kontaktních míst z celkového počtu, mezi kontaktními místy je nejvyužívanější. Více než polovina výstupů je vydána právě Českou poštou.⁵⁰

Na grafu 3.5 níže lze vidět, jak se vyvíjel počet vydaných výstupů od roku 2009 do roku 2014, jsou zde zahrnuty všechny využitelné služby – např. výpis z rejstříku trestů, či z katastru nemovitostí, ale také provedené konverze dokumentů, či žádosti o zřízení datové schránky. Z těchto služeb je nejčastěji poskytován výpis z rejstříku trestů, velmi často je také využívána konverze dokumentů. Počet výstupů se neustále zvyšuje, popularita tohoto projektu tedy v průběhu let stoupá.

Obr. 3.5: Czech POINT – počet vydaných výstupů ročně v letech 2009 - 2014

Zdroj: Vlastní zpracování dle statistik Czech POINT⁵¹

⁵⁰ Aktuální statistiky Czech POINT. *Czech POINT* [online]. © 2015 Ministerstvo vnitra České republiky [cit. 2. 3. 2015]. Dostupné z: <http://www.czechpoint.cz/web/?q=node/488>

⁵¹ Aktuální statistiky Czech POINT. *Czech POINT* [online]. © 2015 Ministerstvo vnitra České republiky [cit. 16. 3. 2015]. Dostupné z: <http://www.czechpoint.cz/web/?q=node/488>

4. Nové trendy v komunikaci se správcem daně

V této kapitole bude pojednáváno o dopadech zavedení elektronické komunikace, především bude zhodnocen přínos datových schránek. V rámci tohoto tématu budou popsány vybrané judikáty, které s elektronickou komunikací souvisejí. Součástí této kapitoly je také nastínění změn českých právních předpisů, které zásadně mění a upřednostňují elektronickou komunikaci. Na závěr bude analyzována komunikace v rámci EU, popsán bude také tzv. Strategický rámec rozvoje veřejné správy ČR 2014 – 2020 a budou předloženy pravděpodobné scénáře vývoje komunikace podnikatele a správce daně.

4.1. Zhodnocení přínosu datových schránek

Náklady DS

V roce 2013 proběhla kontrolní akce Nejvyššího kontrolního úřadu (dále jen NKÚ) č. 12/36, která se zaměřila na hospodaření a vyhodnocení přínosů datových schránek. Dle zprávy z této kontrolní akce činily náklady na založení a provoz datových schránek do konce roku 2012 celkem 2,9 miliardy Kč.⁵² Tyto náklady se odvíjely především od počtu provedených transakcí prostřednictvím datových schránek. Od roku 2013 pak došlo ke změně, Ministerstvo vnitra tímto rokem začalo platit provozovateli, tj. České poště, paušální poplatek ve výši 500 milionů korun ročně, na konci roku 2013 tedy náklady činily 3,4 mld. Kč. Lze předpokládat, že celkové náklady od počátku provozu datových schránek do konce roku 2014 budou činit téměř 4 miliardy korun.

Jak již bylo naznačeno, systém paušálních nákladů nebyl zaveden od začátku. V letech 2009 – 2012 se náklady odvíjely od počtu odeslaných zpráv s tím, že se cena za každou zprávu snižovala po dosažení určité hranice provedených transakcí (tedy odeslaných zpráv). Jak lze vidět v tabulce 4.1, původně byla cena nastavena na 15,04 Kč za datovou zprávu. Když v prvním čtvrtletí roku 2011 byla překročena hranice 33 milionů odeslaných datových zpráv, snížila se cena datové zprávy z 15,04 Kč na 13,36 Kč a v roce 2012 byla cena snížena na 11,68 Kč. Tyto částky však nepředstavují skutečně vynaložené náklady na jednu datovou zprávu. Ty zahrnují také odměnu za provozování datových schránek a dodatečné náklady na údržbu a případné opravy v systému datových schránek. Jelikož se počet odeslaných datových zpráv každoročně zvyšoval, snižovaly se náklady na jednu datovou zprávu. V roce 2009 tak

---

⁵² Informace z kontrolní akce NKÚ č. 12/36. NKÚ [online]. 23. 9. 2013 [cit. 16. 3. 2015]. Dostupné z: <http://nku.cz/assets/media/informace-12-36.pdf>

činil průměrný náklad na jednu datovou zprávu celkem 78,50 Kč, v roce 2012 se skutečné náklady na jednu datovou zprávu snížily na 17,69 Kč.

Tab. 4.1: Vývoj ceny datové zprávy a nákladů na datovou zprávu

Rok	Cena datové zprávy (v Kč)	Náklady na datovou zprávu (v Kč)
2009	15,04	78,50
2010	15,04	35,89
2011	13,36	26,52
2012	11,68	17,69

Zdroj: Vlastní zpracování dle Socio-ekonomické studie 2014⁵³ a kontrolní akce NKÚ⁵⁴

Údaje pro rok 2013 již do tabulky zahrnuty nejsou, jelikož cena datové zprávy nebyla určována jednotkovými náklady na transakci, a to z důvodu zavedení paušálního poplatku. Předpokladem pro rok 2013 bylo odeslání více než 50 milionů datových zpráv, tedy při zavedení paušálního poplatku 500 milionů Kč ročně cena za jednu zprávu vycházela na méně než 10 Kč, což je výhodnější, než při zachování modelu ceny placené za každou datovou zprávu. Skutečně vynaložené náklady v roce 2013 byly dokonce nižší, konkrétně 9,10 Kč. Předpokládá se, že do konce roku 2018 budou činit náklady na jednu datovou zprávu zhruba 6 Kč.⁵⁵ Naproti tomu u listovních zásilek lze předpokládat další navyšování cen.

Přínosy DS

Ministerstvo vnitra neuvádí podrobnější statistiky, kolik zavedením datových schránek bylo ušetřeno peněz, uvádí pouze, že uživatelé díky datovým schránkám ušetřili za 5 let provozu více než 5 miliard korun⁵⁶, bez bližšího určení, jak byla tato úspora spočítána. Ve zprávě Ministerstva vnitra z roku 2010 se však výpočet úspory uvádí jako ušetřené náklady za každou písemnost, která by jinak musela být odeslána formou doporučeného dopisu, zpoplatněného částkou téměř 30 Kč, lze tedy předpokládat, že v roce 2014 bylo využito

⁵³ Datové schránky: Socio-ekonomická studie 2014. *ICT unie* [online]. © ICT unie, 2010 [cit. 12. 3. 2015]. Dostupné z: http://www.ictu.cz/fileadmin/docs/Akce_Spis/TEXTOVE_DOKUMENTY/2014/ICTU-brozura-ISDSstudie-nahled.pdf

⁵⁴ Informace z kontrolní akce NKÚ č. 12/36. *NKÚ* [online]. 23. 9. 2013 [cit. 12. 3. 2015]. Dostupné z: <http://nku.cz/assets/media/informace-12-36.pdf>

⁵⁵ Datové schránky: Socio-ekonomická studie 2014. *ICT unie* [online]. © ICT unie, 2010 [cit. 12. 3. 2015]. Dostupné z: http://www.ictu.cz/fileadmin/docs/Akce_Spis/TEXTOVE_DOKUMENTY/2014/ICTU-brozura-ISDSstudie-nahled.pdf

⁵⁶ Datových schránek je již 600 000. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. © 2015 Ministerstvo vnitra České republiky [cit. 12. 3. 2015]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/datovych-schranek-je-jiz-600-000.aspx>

obdobného postupu. Tato čísla ovšem nemusí odpovídat skutečnosti, jedná se spíše o hrubý odhad.

Přínosy datových schránek měly být vyhodnoceny také v rámci výše zmíněné kontrolní akce NKÚ. Jedním z cílů zavedení datových schránek bylo dle Ministerstva vnitra snížení administrativního zatížení, a to konkrétně tím, že se sníží počet obálek a komunikace bude probíhat ve větší míře v elektronické podobě. Ze zprávy NKÚ však vyplývá, že Ministerstvo vnitra nedoložilo dostatečné podklady k tomuto tvrzení, nebylo tedy možné hodnotit, zda bylo cíle dosaženo. Dalším cílem bylo převést veškerou komunikaci orgánů v rámci veřejné správy do elektronické podoby. Dosažení tohoto cíle Ministerstvo vnitra doložilo ustanovením zákona o eGovernmentu, dle kterého jsou orgány veřejné moci povinny komunikovat mezi sebou právě prostřednictvím datových schránek. Dle zprávy NKÚ však dané ustanovení nevypovídá o tom, zda bylo cíle skutečně dosaženo. K úsporám se zpráva pak vyjadřuje pouze v tom smyslu, že Ministerstvo vnitra nezkoumalo např. náklady na poštovné, které by jinak uživatelé datových schránek museli vynaložit, nesledovalo však ani úspory v rámci vlastních účtů, proto je nelze vyhodnotit.⁵⁷

Konkrétnější údaje uvádí socio-ekonomická studie z roku 2014, ve které byl přínos datových schránek konkrétně vyčíslen. Do celkového přínosu byl započítán i ušetřený čas uživatelů datových schránek, který by jinak museli vynaložit na cestu na poštu, čekáním na poště, atd. Celkové přínosy datových schránek tedy byly dány součtem úspory na poštovním a materiálu (např. obálky, vlastní písemnost v papírové formě) a času jak ze strany příjemce, tak odesílatele datové zprávy. Této úspory bylo dosaženo odesláním písemnosti prostřednictvím datové schránky namísto volby listovní zásilky.

Dle propočtů studie ušetřené náklady činily do konce roku 2013 téměř 5,7 mld. Kč pro orgány veřejné moci a téměř 0,8 mld. Kč pro ostatní uživatele datových schránek, tedy pro právnické osoby, podnikající fyzické osoby a fyzické osoby. Největší část úspor činily náklady ušetřené za poštovné.⁵⁸ Vysoké úspory na straně orgánů veřejné moci vyplývají z mnohem vyššího využití datových schránek ke komunikaci oproti ostatním subjektům.

---

⁵⁷ Informace z kontrolní akce NKÚ č. 12/36. NKÚ [online]. 23. 9. 2013 [cit. 12. 3. 2015]. Dostupné z: <http://nku.cz/assets/media/informace-12-36.pdf>

⁵⁸ Datové schránky: Socio-ekonomická studie 2014. ICT unie [online]. © ICT unie, 2010 [cit. 12. 3. 2015]. Dostupné z: http://www.ictu.cz/fileadmin/docs/Akce_Spis/TEXTOVE_DOKUMENTY/2014/ICTU-brozura-ISDSstudie-nahled.pdf

Zhodnocení nákladů a přínosů DS

Náklady vynaložené na založení a provoz datových schránek byly snadno zjištělné a různé zdroje se na výši těchto nákladů shodují. Do konce roku 2013 bylo vynaloženo celkem 3,4 mld. Kč, přičemž náklady na jednu datovou zprávu se postupně snižují, v souvislosti s čím dál rozsáhlejším využíváním datových schránek.

Přínosy datových schránek oproti tomu nelze určit jednoznačně. Základním cílem datových schránek bylo zvýšení efektivity, úspory času a peněz. Ministerstvo vnitra ČR předložilo jen neurčité formulace přínosů, které nepodložilo konkrétními daty, kontrolní akce NKÚ také neposkytla upřesňující údaje.

Snahou o vyčíslení přínosů datových schránek byla socio-ekonomická studie 2014, která však do ušetřených nákladů zahrnovala také ušetřený čas. Započítání ušetřeného času je z hlediska ekonomické teorie implicitních nákladů naprosto v pořádku, nicméně reálně neodpovídá skutečně vynaloženým peněžním tokům. Přínos z ušetřeného času je také velmi subjektivním parametrem. Lze však předpokládat, že daná studie se snažila tento faktor maximálně objektivizovat. Takto určené přínosy činily od počátku provozu datových schránek do konce roku 2013 celkem 6,5 mld. Kč, z toho 5,7 mld. Kč bylo přínosem státu a 0,8 mld. Kč bylo ušetřeno ostatními uživateli datových schránek. Vyčíslení čistých přínosů nemusí odpovídat skutečnosti, vzhledem k započítání ušetřeného času uživatelů datových schránek. Dalším problémem je fakt, že do celkových nákladů nebyly započítány např. náklady na školení uživatelů datových schránek. I přesto lze tyto údaje považovat za dostatečně objektivní. Srovnáním nákladů a přínosů tedy vychází, že ekonomický přínos datových schránek náklady převyšuje o 3,1 mld. Kč. I při nezapočítání ušetřeného času by hodnota stále vycházela v kladných číslech, lze tedy říci, že z tohoto pohledu zavedení datových schránek svůj účel splnilo a komunikace se tak stala méně nákladnou.

Co se týče efektivity datových schránek, tu lze spatřovat např. v lepší prokazatelnosti, že byla písemnost skutečně odeslána. Došlo také ke zrychlení komunikace, orgánu veřejné moci je písemnost datovou schránkou doručena téměř ihned a v okamžiku doručení se písemnost považuje za dodanou. I přes neurčitá vyjádření Ministerstva vnitra lze tedy vidět, že datové schránky bezesporu přinesly efektivnější a rychlejší komunikaci.

4.2. Vybrané judikáty související s komunikací podnikatele a správce daně

V souvislosti se zaváděním elektronické komunikace došlo k několika rozporům, které byly řešeny soudně. I když některá tato soudní rozhodnutí nebyla přijata v přímé souvislosti komunikace podnikatele a správce daně, jsou i na tento případ přímo aplikovatelná. Pro potřeby této práce byly vybrány judikáty řešící následky nesprávného doručení, tedy doručení prostřednictvím poskytovatele poštovních služeb i přesto, že subjekt měl zřízenou datovou schránku a dále povinnost doručování osobě s jiným typem datové schránky. Co se týče podání, zde budou uvedeny judikáty týkající se nesprávného podání a podání na jinou adresu správce daně.

Následky nesprávného doručení

Jak bylo uvedeno výše v této práci, pokud má subjekt zřízenou datovou schránku, je orgán veřejné moci, tedy i správce daně, povinen doručovat prostřednictvím této datové schránky. Jak se postupuje v případě, že orgán veřejné moci doručuje poštou, i když má subjekt datovou schránku zřízenou, je řešeno v následujícím judikátu.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. prosince 2010, č. j. 1 As 90/2010-95 jasně odlišil dva různé dopady tohoto úkonu. Pokud si subjekt danou písemnost převezme, doručení není považováno za nesprávné a má zamýšlené právní účinky, subjekt tedy nemůže argumentovat, že doručení bylo v rozporu se zákonem. Rozsudek se zde odkazuje na již dříve vydané rozhodnutí, dle kterého *„je-li adresát s obsahem písemnosti obeznámen, potom otázka, zda bylo doručení vykonáno předepsaným způsobem, nemá význam.“*⁵⁹ Pokud však subjekt tuto písemnost nepřevzme, orgán veřejné moci se nemůže domáhat tzv. fikce doručení a písemnost bude považována za nedoručenou.

Orgán veřejné moci se tedy dopustil omylu a jednal v podstatě v rozporu se zákonem, který mu výslovně nařizuje doručovat prostřednictvím datové schránky vždy tam, kde je to možné. Pokud však subjekt, kterému je takto doručováno prostřednictvím poskytovatele poštovních služeb, danou písemnost převezme, je tímto okamžikem seznámen s obsahem písemnosti a nastávají právní účinky, bez ohledu na formu doručení.

---

⁵⁹ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 3. 2009, č. j. 1 Afs 148/2008 – 73, dostupný na www.nssoud.cz.

Povinnost doručování osobě s jiným typem datové schránky

V rámci tohoto judikátu se jednalo o řešení situace, kdy je osoba podnikatelem a zároveň je insolvenčním správcem. Jak bylo uvedeno výše v kapitole 3.4.1., insolvenčnímu správci je ze zákona zřizována tzv. profesní datová schránka, přičemž stejná osoba si smí zřídit další datovou schránku jako podnikající fyzická osoba. O tom, kam doručovat písemnosti, dostatečně jasně pojednává pokyn GŘ D-7 – k postupu správců daně při doručování prostřednictvím datových schránek, nicméně v době, kdy byl řešen níže uvedený spor, tento pokyn ještě neexistoval.

Dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 15. července 2010, č. j. 7 Afs 46/2010-51, se subjekt domáhal toho, že mu písemnost měla být doručována do datové schránky a nikoliv prostřednictvím poskytovatele poštovních služeb. Subjekt měl zřízenou datovou schránku insolvenčního správce, neměl však zřízenou datovou schránku podnikající fyzické osoby, která je zřizována pouze na základě žádosti. Písemnost, která byla doručována, se však týkala podnikatelské činnosti, daný orgán tedy písemnost doručil poštou. Dle rozhodnutí soudu orgán v tomto případě jednal v souladu se zákonem, jelikož subjektu nebylo možné doručit tuto písemnost prostřednictvím datové schránky určenou pouze pro záležitosti týkající se osoby jako insolvenčního správce.

V tomto případě je také možno uplatnit fikci doručení, jelikož se oproti předchozímu případu jednalo o správnou formu doručení. Pokud by ale orgán písemnost týkající se podnikatelské činnosti doručil do profesní datové schránky, fikce doručení by se domáhat nemohl, zde by se totiž jednalo o nesprávný způsob doručení (nicméně při převzetí písemnosti by právní účinky nastaly bez ohledu na zvolený způsob).

V současnosti pro řešení této problematiky slouží zmíněný pokyn GŘ D-7, kde je pro určité případy upravena právě i nemožnost uplatnění fikce doručení.

Následky podání na nesprávnou elektronickou adresu

Další z judikátů se zabýval otázkou, co se stane v případě, kdy subjekt učiní podání na jinou elektronickou adresu, než je adresa technického zařízení věcně a místně příslušného správce daně. V tomto případě bylo tedy podání učiněno e-mailem na adresu správce daně, která k tomu nebyla určena.

Dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 23. Října 2008, č. j. 1 Ans 8/2008-105, v případě, že je podání učiněno na jinou adresu, než na zveřejněnou adresu technického zařízení správce daně, jedná se o tzv. podání za použití jiných přenosových technik dle § 71 odst. 3 DŘ, i v případě, že podání je opatřeno zaručeným elektronickým podpisem. Tento způsob podání sám o sobě vadný není, nicméně dle daného ustanovení DŘ je nutno jej do 5 dnů ode dne doručení správci daně potvrdit jedním ze způsobů uvedených v § 71 odst. 1 DŘ.⁶⁰ Jak vyplývá z právní věty daného judikátu, správce daně není povinen na tuto skutečnost subjekt upozornit, ten musí potvrzení dle § 71 odst. 1 DŘ učinit sám. Pokud tak neučiní, na dané podání se hledí, jako by nebylo učiněno.

Subjekt je tedy povinen správně určit, na kterou adresu technického zařízení správce daně má své podání učinit. V případě nesprávného vyhodnocení, i přes užití zaručeného elektronického podpisu, je totiž podání posuzováno jako podání s využitím jiných přenosových technik a jako takové musí být z vlastní iniciativy subjektu potvrzeno do 5 dnů jedním ze způsobů uvedených daňovým řádem. V opačném případě bude podání pokládáno za neprovedené.

Následky podání na jinou elektronickou adresu

S podáním na jinou elektronickou adresu souvisí také další judikát. I přesto, že se zdá, že se jedná o stejnou situaci, soud oproti předchozím případům vyhověl subjektu, který žalobu podal. V tomto případě subjekt neučinil podání na e-mailovou adresu, ale na zveřejněné technické zařízení, tedy podatelnu. Problém zde činil fakt, že se jednalo o podatelnu určenou k jiným typům podání.

Dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 16. Prosince 2010, č. j. 1 Afs 85/2010, aby bylo elektronické podání považováno za bezvadné, musí být provedeno pouze prostřednictvím zveřejněného technického zařízení, tedy k tomu určené podatelny, v opačném případě by se jednalo o podání za využití jiných přenosových technik. V daném případě bylo podání učiněno na adresu elektronické podatelny Ministerstva vnitra. Dle § 73 odst. 1 DŘ má být podání provedeno u příslušného správce daně, a to bez bližšího určení následků, pokud není podáno u konkrétního správce daně. Navíc dle § 75 je správce daně, pokud je pro dané podání nepřislusný, povinen toto podání postoupit příslušnému správci daně. Z rozsudku vyplývá, že podání je považováno za bezvadné, pokud je doplněno elektronickým podpisem a je podáno na zveřejněné technické zařízení.

---

⁶⁰ Viz. kap. 3.1.2.

Oproti předchozímu případu zde subjekt nemá povinnost své podání potvrzovat způsobem určeným v § 71 odst. 1 DŘ, jelikož jeho podání je i přes zvolení nepříslušné podatelny považováno za bezvadné.

4.3. Změny zákonů související s komunikací podnikatele a správce daně

Z nově zaváděných ustanovení v zákonech vyplývá, že komunikace směřuje k čím dál rozsáhlejšímu využívání elektronických cest. Níže jsou uvedeny nejnovější změny v komunikaci podnikatele a správce daně.

4.3.1. Změna zákona o DPH

Nově byla zavedena povinná elektronická forma podání od 1. 1. 2014. Dle § 101a zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, je plátce povinen podat elektronicky daňové přiznání (příp. dodatečné daňové přiznání), hlášení a přílohy k daňovému přiznání na adresu správce daně. Obdobně i přihlášku k registraci, či oznámení o změně registračních údajů je možno podat pouze elektronicky. Existují zde však výjimky pro fyzické osoby.

4.3.2. Změny daňového řádu

Daňové informační schránky

První změnou bylo zavedení ustanovení § 69a daňového řádu, které se týkalo zřízení a zrušení daňové informační schránky. Daňová informační schránka je popsána výše v kapitole 3.6. I před zavedením tohoto ustanovení bylo možno využívat institutu daňových informačních schránek, ty byly však vždy zřizovány na základě žádosti daňového subjektu. Od 1. 1. 2014 je daňová informační schránka automaticky zřízena těm daňovým subjektům, které si zřídí datovou schránku, a to bezodkladně po zpřístupnění datové schránky. Zřízení daňové informační schránky se tedy váže na zpřístupnění datové schránky, nikoliv na její zřízení.

Případy, kdy subjekt již měl zpřístupněnu datovou schránku před 1. 1. 2014, byly řešeny přechodným ustanovením, dle kterého měl správce daně z moci úřední zřídit daňovou všem těmto subjektům do 3 měsíců, tedy do 1. 4. 2014. V současné době všechny subjekty, které mají zpřístupněnu datovou schránku, mají zřízenou také daňovou informační schránku.

Povinné elektronické podání

Druhou změnou je povinnost elektronické komunikace se správcem daně. Od 1. 1. 2015 se stalo účinným ustanovení v daňovém řádu, jedná se o § 72 odst. 4, který nově zavádí povinnost podání výhradně elektronickou cestou pro všechny subjekty, které mají zpřístupněnu datovou schránku a také pro povinně auditované osoby. Důležité je zde rozlišení mezi založením a zpřístupněním datové schránky. V původním návrhu měla být povinnost zavedena pro subjekty, které mají zřízení datovou schránku, nicméně účinným se stalo ustanovení s formulací „subjekt, který má zpřístupněnu datovou schránku“. Z tohoto ustanovení tedy vyplývá, že se povinnost elektronické komunikace týká pouze osob se zpřístupněnou datovou schránkou.

V případě, že osoba, která má zpřístupněnu datovou schránku a neučiní podání v souladu s § 72 odst. 4, je dle § 247a odst. 2 DŘ povinen uhradit pokutu v částce 2 000 Kč. Pokud tím navíc daňový subjekt ztěžuje správu daní závažným způsobem, může mu být navíc dle § 247a odst. 4 DŘ vyměřena pokuta až 50 000 Kč. Pokud tedy osoba vlastní elektronický podpis, nebo má zřízení datovou schránku (i dobrovolně), je povinna využít jeden z těchto způsobů pro komunikaci se správcem daně.

Toto ustanovení vyvolalo diskuze ze strany osob, které si zřídily datovou schránku jen z toho důvodu, že od 1. 1. 2013 měla být zavedena povinná elektronická komunikace s Českou správou sociálního zabezpečení pro zaměstnavatele, osoby samostatně výdělečně činné a lékaře. Tato povinnost byla následně odložena na rok 2014 a nakonec byla v roce 2014 zrušena údajně pro nedostatečnou připravenost osob, kterých se povinné elektronické podání týkalo.⁶¹ Nicméně osoby, které si datovou schránku již s předstihem zřídily, jsou nyní povinny ji využít pro komunikaci se správcem daně.

4.4. Elektronická komunikace v EU

V zemích Evropské unie existují různé způsoby elektronické komunikace podnikatele a orgánů veřejné moci, které jsou více či méně podobné datovým schránkám, které jsou využívány v České republice. Na rozdíl od českých datových schránek, však většina z těchto zemí zakládá elektronickou komunikaci na principu dobrovolnosti – záleží tedy jen na

---

⁶¹ Od ledna ruší zákon povinnou elektronickou komunikaci s ČSSZ. Úřad tím v žádném případě neodmítá trend elektronizace. *Česká správa sociálního zabezpečení* [online]. 7. 11. 2014 [cit. 2. 1. 2015]. Dostupné z: <http://www.cssz.cz/cz/o-cssz/informace/media/tiskove-zpravy/tiskove-zpravy-2014/2014-11-07-od-ledna-rusi-zakon-povinnou-elektronickou-komunikaci-s-cssz-urad-tim-v-zadnem-pripade-ne.htm>

subjektu, zda bude chtít tohoto způsobu komunikace využít, či nikoliv. Na Slovensku byl zvolen unikátní model – datová schránka byla zřízena všem subjektům starším 18 let, aktivovat si ji však musí pouze orgány veřejné moci a právnické osoby.⁶² Problémem u dobrovolně zakládaných datových schránek je, že se u subjektů nemusí setkat s úspěchem a datové schránky bude využívat velmi málo lidí. V České republice oproti tomu jsou především datové schránky právnických osob, profesní datové schránky a datové schránky orgánů veřejné moci zřizovány ze zákona. Navíc jsou zde přijímána stále nová ustanovení, která zakládají nejen povinnost zřízení datové schránky, ale také povinnost komunikace prostřednictvím datových schránek.

Stejně jako v České republice, i ve většině ostatních zemí Evropské unie je provozovatelem datových schránek či jejich obdoby poskytovatel poštovních služeb. V ČR byla Česká pošta, s.p. vybrána jako provozovatel z důvodu snížení počtu využití listovních zásilek právě z důvodu zavedení datových schránek, lze se tedy domnívat, že v jiných zemích byl důvod podobný.

Míra využití elektronických způsobů komunikace v rámci veřejných služeb je každý rok v Evropské unii vyhodnocována tzv. indexem DESI (Digital Economy and Society index). Mimo jiné bylo také zjištěno, že až 76 % populace ČR používá pravidelně internet, potenciál pro rozvoj elektronické komunikace tedy nechybí. I přes neustálé změny, co se týče elektronické komunikace, se ze všech zemí Evropské unie umístila Česká republika v oblasti poskytování digitálních veřejných služeb, neboli v oblasti eGovernmentu, až na 25. místě, což je oproti předchozímu roku pokles o 2 místa. Za Českou republikou se umístilo pouze Maďarsko, Slovensko a Bulharsko. Dle vyhodnocení indexu je ČR v tomto ohledu pod průměrem EU a musí se zlepšit.⁶³

Na elektronizaci komunikace se podílí i Evropská unie, ze současných projektů je vhodné zmínit dokument Evropa 2020, který má sice jiné priority, když jeho primárním cílem je udržitelný růst, součástí projektu je však tzv. Digitální agenda pro Evropu. Přínosem má být zvýšení interoperability států, neboli jejich vzájemné spolupráce, a to i ve sféře veřejné správy. Velký význam má také nedávno přijaté Nařízení eIDAS, o kterém bude pojednáno v kapitole 4.6.4.

---

⁶² Datové schránky: Socio-ekonomická studie 2014. *ICT unie* [online]. © ICT unie, 2010 [cit. 12. 3. 2015]. Dostupné z: http://www.ictu.cz/fileadmin/docs/Akce_Spis/TEXTOVE_DOKUMENTY/2014/ICTU-brozura-ISDSstudie-nahled.pdf

⁶³ Czech Republic - Digital Agenda for Europe. *European Commission* [online]. © European Union, 1995-2015 [cit. 20. 3. 2015]. Dostupné z: <https://ec.europa.eu/digital-agenda/en/scoreboard/czech-republic>

V některých zemích EU jsou poskytovány v rámci elektronické komunikace služby, které zatím v České republice zavedeny nejsou, stát se tak může inspirovat při implementaci těchto služeb do českého eGovernmentu. Např. v Rakousku, ale i dalších zemích, funguje tzv. hybridní pošta, kdy je pošta odeslána formou datové zprávy a druhá strana obdrží klasickou poštovní zásilku. Ve Finsku je zavedena možnost placení faktur přímo ze systému datových schránek, v jiných zemích jsou datové schránky spojeny s elektronickým bankovníctvím. Na Slovensku se osoby přihlašují do prostředí datových schránek elektronickým občanským průkazem, subjekt však musí mít čtečku.⁶⁴ Podrobnější popis těchto a dalších služeb a možnosti jejich zavedení v České republice budou uvedeny v kapitole 4.6.

4.5. Strategický rámec rozvoje veřejné správy ČR 2014 – 2020

Snahou o posun v rámci eGovernmentu na našem území bylo formulování tzv. Strategického rámce rozvoje eGovernmentu 2014+. Tento dokument měl navazovat především na strategický dokument Evropa 2020, ale také např. na dokument Strategie pro mezinárodní konkurenceschopnost České republiky 2012 – 2020. Původně měl být také provázán se Strategickým rámcem rozvoje veřejné správy České republiky 2014+, nakonec ale došlo ke sloučení těchto dvou projektů usnesením vlády č. 423 ze dne 4. června 2014 a staly se tak jedním dokumentem s názvem Strategický rámec rozvoje veřejné správy České republiky 2014 – 2020. Implementační plány pro tento sloučený projekt byly přijaty usnesením vlády č. 21 ze dne 14. 1. 2015.

V původním projektu, který se týkal pouze eGovernmentu, byl určen hlavní cíl, který byl formulován spíše obecně. Cílem pro rok 2020 bylo zavést taková opatření, která zvyšují konkurenceschopnost a inovativnost České republiky. Bylo určeno také několik dílčích cílů, mnohem konkrétnějších, z nichž nejvýznamnějším bylo převést 85 % komunikace s orgány veřejné správy do elektronické podoby do konce roku 2020. Druhým dílčím cílem bylo usnadnit osobám elektronická podání tím, že údaje, které má orgán veřejné moci možnost získat z propojeného datového fondu, nebude po osobách vyžadovat. Třetím cílem pak bylo zavedení možnosti úplného elektronického podání bez ohledu na místní či věcnou příslušnost. Těchto cílů dle projektu mělo být dosaženo především omezením duplicity agend sdílením dat mezi orgány veřejné moci a dále propojením služeb v rámci EU. Sdílením dat by bylo

---

⁶⁴ Datové schránky: Socio-ekonomická studie 2014. *ICT unie* [online]. © ICT unie, 2010 [cit. 12. 3. 2015]. Dostupné z: http://www.ictu.cz/fileadmin/docs/Akce_Spis/TEXTOVE_DOKUMENTY/2014/ICTU-brozura-ISDSstudie-nahled.pdf

umožněno úplné elektronické podání, což např. znamená, že ve formulářích by se určité údaje vyplnily automaticky.⁶⁵ Odhad nákladů na tento projekt nebyl stanoven.

Sloučením výše uvedených projektů se však změnila také formulace cílů. Globálním cílem nynějšího projektu je zvýšení kvality a efektivity služeb poskytovaných orgány veřejné moci. Globální cíl je dále rozčleněn do čtyř strategických cílů, jejich podmnožinou je pak dvanáct tzv. specifických cílů.

Z původního Strategického rámce rozvoje eGovernmentu 2014+ byl vytvořen strategický cíl č. 3, který má zvýšit dostupnost služeb orgánů veřejné moci dalším budováním eGovernmentu. Specifickými cíli jsou pak budování infrastruktury eGovernmentu, zajištění jeho fungování a propojení datových fondů orgánů veřejné moci. Opatřeními k dosažení těchto cílů jsou pak vytvoření jednotného informačního systému, který by byl kompatibilní v rámci celé EU, digitalizace různých typů agend pro zajištění úplného elektronického podání a také novelizace současné právní úpravy týkající se eGovernmentu. Odhadovaný rozpočet pro strategický cíl č. 3 je 33 mld. Kč. Tento odhad je založen na dosavadních zkušenostech se souvisejícími projekty. Určitá návaznost je zde také na specifický cíl č. 1.2, který definuje snižování regulatorní zátěže. Regulatorní zátěž je v současné době snižována především za pomoci projektu Czech POINT, či Základních registrů veřejné správy. Opatřeními k dosažení tohoto cíle je sdílení informací, či sjednocení postupů mezi orgány veřejné moci. Rozpočet pro tento specifický cíl je odhadován na 10 mil. Kč.⁶⁶

Oproti původnímu rámci je zde tedy učiněn odhad nákladů na realizaci projektu, i když bez konkretizace takto vysoké částky. Např. ve schváleném implementačním plánu k cíli č. 3 se pracuje již jen s částkou 1,16 mld. Kč, rozdíl je zde opravdu markantní. Dle doplňujících informací k tomuto cíli je rozdíl určen projekty, které měly být v době schvalování implementačního plánu již dokončeny, ale došlo k posunutí termínu jejich dokončení. Tyto projekty do implementačního plánu zahrnuté nejsou. Dle doplňujících informací je implementační plán vytvořen na období následujících 20 měsíců, lze jej tedy považovat za rámcový a zatím neúplný. Oproti původnímu Strategickému rámci rozvoje eGovernmentu 2014+ byl zcela vypuštěn původní cíl převedení 85 % komunikace s orgány veřejné moci do elektronické podoby a také sdílení informací je zde uvedeno spíše jako

---

⁶⁵ Strategický rámec EGOV 2014+. *Iniciativa informatiky pro občany* [online]. 11. 2. 2014 [cit. 21. 3. 2015]. Dostupné z: <http://iio.707.cz/egovernment/strategicky-ramec-egov-2014>

⁶⁶ Strategický rámec rozvoje veřejné správy ČR pro období 2014 - 2020. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. © 2015 Ministerstvo vnitra České republiky [cit. 21. 3. 2015]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/odk2/soubor/strategicky-ramec-rozvoje-vs-v-cr-pdf.aspx>

okrajová záležitost. Implementace projektu (alespoň co se týče strategického cíle č. 3) začala probíhat teprve na začátku roku 2015, je tedy unáhlené v současné době vyvozovat jakékoliv závěry týkající se úspěšnosti tohoto projektu.

4.6. Další vývoj komunikace

Veškerá přijatá opatření v rámci eGovernmentu do této doby měla sloužit především pro zkvalitnění a zefektivnění komunikace orgánů veřejné správy s veřejností. I přes úspěšné projekty, jako je např. Czech POINT, má v tomto ohledu Česká republika stále ještě nevyužitý potenciál. Toto tvrzení dokládá i index DESI, dle kterého je Česká republika v roce 2014 s digitálním poskytováním veřejných služeb v rámci EU až na 25. místě. Ve stejném roce pak ve světovém žebříčku Česká republika dle každoročně vyhodnocované studie OSN eGovernment Survey obsadila 53. místo.

I v dalších letech se bude Česká republika nesporně snažit o převádění co největší části komunikace do elektronické formy. Zda jsou na to dotčené subjekty technicky připraveny, lze zjistit např. ze statistik Českého statistického úřadu. V rámci této práce je analyzována především komunikace podnikatele a správce daně, relevantní statistikou tedy bude ta, která se týká podnikatelského sektoru.

Ze statistiky využívání informačních a komunikačních technologií v podnikatelském sektoru vyplývá, že v roce 2013 bylo až 98 % podniků připojeno k internetu, přičemž tato hodnota se u menších a větších podniků příliš neliší. Samozřejmostí pro většinu podniků je vysokorychlostní připojení.⁶⁷

Zkoumána byla také míra komunikace podnikatele s veřejnou správou s využitím internetu. Bylo zjištěno, že až 96 % podniků využilo ke komunikaci v průběhu roku 2013 alespoň jednou internet. Zajímavější je však statistika, dle které 86 % podniků využilo internet k vyplnění a odeslání formuláře. 65 % podniků podalo v roce 2013 přiznání k DPH elektronicky, zatím však bohužel nelze porovnat, jak byla statistika ovlivněna v roce 2014 zavedením povinné elektronické formy podání přiznání k DPH. Při komunikaci s veřejnou

---

⁶⁷ Internet. ČSÚ [online]. Zveřejněno dne: 31. 12. 2014 [cit. 21. 3. 2015]. Dostupné z: [http://www.czso.cz/csu/2014edicniplan.nsf/t/CB0032414A/\\$File/062005-14_a02.pdf](http://www.czso.cz/csu/2014edicniplan.nsf/t/CB0032414A/$File/062005-14_a02.pdf)

správou využilo 71 % podniků datové schránky, 42 % podniků pak učinilo podání za využití elektronického podpisu.⁶⁸

Ze statistiky lze tedy vyvodit závěr, že podniky mají s ovládáním počítačů zkušenosti, stejně tak jako s prostředím internetu, zavádění nových způsobů elektronické komunikace by tedy nemělo činit větší potíže. Problémem u této statistiky ovšem je, že do jejího vyhodnocení jsou zahrnuty pouze podniky, které mají 10 a více zaměstnanců, pokud by byly zahrnuty i menší podniky a jednotlivci, údaje by byly pravděpodobně odlišné. Nicméně co se týče např. domácností, v roce 2013 mělo počítač s přístupem k internetu téměř 70 % z nich, lze tedy vidět, že internet je využíván také ve většině domácností.

Inspiraci pro další vývoj komunikace lze najít v okolních zemích, ale také v cílech formulovaných projekty typu Evropa 2020, či Strategický rámec rozvoje veřejné správy 2014 – 2020. Níže jsou popsány možné způsoby rozvoje komunikace, které mohou usnadnit především komunikaci podnikatele s orgány veřejné moci, tedy i se správcem daně.

4.6.1. Hybridní pošta

Tato služba byla zavedena a úspěšně funguje např. v Portugalsku, Francii, či Rakousku. Jedná se o konverzi elektronické formy komunikace do listovních zásilek, které jsou následně adresátu doručeny klasicky poštou, pokud adresát nedisponuje datovou schránkou. Takto by např. orgán veřejné moci odesílal písemnosti vždy datovou schránkou, bez ohledu na to, zda adresát datovou schránku má. Pokud by bylo zjištěno, že adresát datovou schránku má, bylo by mu doručeno přednostně zde, pokud by však datovou schránku neměl, poskytovatel poštovních služeb by konvertoval písemnost do listinné podoby se stejnými právními účinky, jako měla původní písemnost a tento dokument by odeslal. Služba je funkční i v opačném směru, tedy z listovní zásilky lze vytvořit elektronickou zprávu, která je doručena adresátu do datové schránky. Zde by mohlo jít o případ, kdy by povinná elektronická komunikace s OVM byla zavedena pro všechny subjekty, tedy i fyzické osoby. Ty by však mohly písemnost zaslat v listovní podobě, která by byla konvertována do elektronické formy a odeslána do datové schránky OVM, přičemž právní účinky by zůstaly zachovány. Snazší zavedení tzv. hybridní pošty je umožněno, pokud datové schránky zajišťuje národní poskytovatel poštovních služeb, ten tak může zajistit převádění těchto dokumentů z jedné formy do druhé. Tento předpoklad je v České republice splněn. O

---

⁶⁸ Použití internetu ve vztahu k veřejné správě. ČSÚ [online]. Zveřejněno dne: 31. 12. 2014 [cit. 21. 3. 2015]. Dostupné z: [http://www.czso.cz/csu/2014edicniplan.nsf/t/CB00324117/\\$File/062005-14_a03.pdf](http://www.czso.cz/csu/2014edicniplan.nsf/t/CB00324117/$File/062005-14_a03.pdf)

možnosti zavedení této služby u nás byla vedena diskuze na konferenci eGovernment 20:10, která se konala v září roku 2014.

S hybridní poštou souvisí konverze dokumentů. Ta je v české legislativě již upravena, nicméně problémem je, že konverze v dnešní podobě vyžaduje razítko a podpis toho, kdo konverzi prováděl, tedy např. pracovníka pošty, což by mohlo z časového hlediska způsobovat dodatečné náklady. Uvažuje se tedy o zavedení ochranného vodoznaku, který by odlišil originál dokumentu od jeho případné kopie tím, že z neviditelného nápisu na originálu by se stal viditelným na kopii, popř. o strojovém podepisování dokumentů.⁶⁹ O způsobech zabezpečení se stále vedou diskuze.

V současnosti je zde sice zpřístupněna služba s názvem Hybridní pošta, kterou poskytuje Česká pošta, s.p., jedná se však o poskytování služeb pro podnikatele především v oblasti převádění faktur, či obchodních sdělení z elektronické formy do podoby listovních zásilek. U těchto elektronických dokumentů však nejsou při převádění do listinné formy zachovány právní účinky původního dokumentu. I přes skutečnost, že Česká pošta obdrží dokument opatřený elektronickým podpisem, nemá prostředky k přenesení elektronického podpisu do fyzické podoby, adresát tedy obdrží určitý dokument, o jehož autentičnosti si nemůže být jistý. Pro obchodní sdělení může být tato služba výhodná, nicméně zasílání faktur touto cestou nemusí být vhodné. Řešením by zde mohla být právě úprava legislativy týkající se konverze dokumentů.

4.6.2. Platby faktur z datových schránek a platby daní kartou

Datové schránky jsou propojeny s internetovým bankovníctvím v několika zemích Evropské unie. Využití provázání bankovníctví s datovými schránkami by bylo možné rozlišit na dva různé způsoby. Prvním z nich je možnost platby faktur jednoduchým převedením platebních údajů z datové schránky do internetového bankovníctví, či nastavení automatizované platby určitých typů dokladů. Funkce placení faktur z prostředí datových schránek, či převedení do elektronického bankovníctví, je takto nastavena např. v Dánsku, Norsku, či Portugalsku. V České republice funguje od roku 2013 na podobném principu tzv. „komfortní datová schránka“. Z internetového bankovníctví se lze připojit do datové schránky, uživatelé však zůstanou ve známém prostředí, na které jsou ze svého internetového bankovníctví zvyklí, nemusí tedy vstupovat přímo do prostředí datových schránek.

---

⁶⁹ Malá revoluce v doručování dokumentů?. *Magazin Egovernment* [online]. © Egovernment-info.com 2015 [cit. 21. 3. 2015]. Dostupné z: <http://www.egovernment.cz/mikulov/prezentace14/B/1.pdf>

Provázanost jednoduššího provádění plateb však touto službou není výslovně poskytována. Navíc je služba v současnosti poskytována jen klientům Československé obchodní banky a ERA Poštovní spořitelny.

Druhou možností využití by pak mohla být platba daní a poplatků platebními kartami. Nejedná se o přímé propojení datových schránek s internetovým bankovníctvím, princip je zde odlišný. Zavedením této služby mělo být umožněno subjektům zaplatit daňovou povinnost platební kartou ihned po odeslání přiznání elektronickou cestou. Subjekt by byl v případě, že by si zvolil platbu kartou, přeměrován na platební bránu. O této možnosti uvažovalo Generální finanční ředitelství již v roce 2014, služba měla být dostupná již od roku 2015. Projekt byl však odložen, důvodem byla vysoká finanční náročnost. Finanční správa se dohodla na nižších poplatcích za transakce jen se společností MasterCard, se společností VISA taková dohoda uzavřena nebyla, náklady by pro finanční správu byly tedy vysoké.⁷⁰ V současné době nejsou bližší informace o tom, kdy bude možnost platby kartou skutečně zavedena.

4.6.3. Strojově čitelné formuláře

Dalším zrychlením a zefektivněním v elektronické komunikace podnikatele a správce daně je vytváření strojově čitelných formulářů. Jejich zpracování a začlenění do správné agendy probíhá automaticky, příp. žádost může být vyřízena bez nutnosti zásahu úředníka. Tento postup dnes není možný např. u formátu pdf, kdy i přes odeslání formuláře datovou schránkou musí pracovník OVM tyto údaje přepsat do systému. Tímto způsobem se mohou objevit chyby jak při vyplňování formuláře, tak při zadávání údajů do systému. Nevýhodou je v tomto případě také vyšší časová náročnost při zpracování tohoto typu formuláře.

Vylepšením bylo v tomto ohledu zavedení služby tzv. ISDS ready formulářů společností Software602. Pomocí interaktivního formuláře uživatel vyplní potřebné informace, údaje o uživateli, které lze získat např. ze seznamu držitelů datových schránek, jsou ve formuláři vyplněny automaticky. V prostředí aplikace jsou mu také zkontrolovány chyby a následně lze formulář odeslat datovou schránkou. Takto vytvořený formulář obdrží OVM ve formě dat, které lze dále zpracovávat strojově, není třeba údaje přepisovat.⁷¹ Na

---

⁷⁰ HOVORKA, Jiří. On-line platba daní se zatím odkládá. *ProByznys.info* [online]. 21. 1. 2015 [cit. 21. 3. 2015]. Dostupné z: <http://probyznysinfo.ihned.cz/c1-63408770-on-line-platba-dani-se-zatim-odklada>

⁷¹ ISDS ready formuláře. *Software602* [online]. [cit. 22. 3. 2015]. Dostupné z: http://www.602.cz/nastroje/ISDS_ready_formulare

podobném principu funguje také aplikace FORM Studio a v podstatě i portál EPO. Portál EPO však nenabízí možnost předvyplnění údajů, které lze získat ze seznamu držitelů datových schránek. Ve všech těchto aplikacích existuje již mnoho formulářů, které jsou připraveny pro strojové zpracování, nicméně stále existují žádosti, které musejí být zpracovány manuálně, např. žádost o potvrzení bezdlužnosti je v elektronické podobě nutno odeslat jako tzv. obecnou písemnost, kterou musí pracovník OVM zpracovat a zaslat potvrzení bezdlužnosti žadateli. Tyto typy žádostí by rovněž mohly být v budoucnu zpracovány a vyřízeny strojově.

Další související službou je CzechPOINT@home. Tato služba byla spuštěna již v roce 2012 a znamená značné zjednodušení pro uživatele datových schránek. Aplikace je tzv. internetovým kontaktním místem, na kterém si lze podat pořídit výpis ze systému veřejné správy, který lze jinak získat na kontaktních místech Czech POINT v listinné podobě.⁷² Pokud tedy fyzická osoba, podnikající fyzická osoba, či právnická osoba disponuje datovou schránkou, má možnost si v prostředí aplikace dostupné na portálu veřejné správy vyplnit formulář, který následně odešle a jeho žádost je vyřízena ihned po odeslání datové zprávy a do datové schránky uživatele automaticky přijde požadovaný výpis. V současnosti lze takto žádat např. o výpis z obchodního, insolvenčního či živnostenského rejstříku, výpis údajů z Registru osob a další. Výhodou této služby je ušetřený čas, který by vlastník datové schránky jinak strávil na jednom z kontaktních míst Czech POINT a navíc zaslání výpisu do datové schránky je zdarma, v listinné podobě je tato služba zpoplatněna. V tomto projektu lze nalézt velký potenciál, který by mohl být dále v budoucnu využíván i pro další typy žádostí, které lze vyřídit strojově.

4.6.4. Propojení datového fondu

Aktuálně řešeným tématem je propojení dat orgánů veřejné moci. Tato problematika je řešena i v rámci Strategického rámce.⁷³ Nezbytností pro úspěšné propojení veškerých dat je digitalizace registrů, u kterých tato zatím provedena nebyla. Následně by měly být registry jednotlivých úřadů propojeny a sjednoceny tak, aby nedocházelo ke zdvojování informací vedených úřady. Propojený datový fond by pak ušetřil náklady a čas všem zúčastněným při vyřizování různých žádostí.

---

⁷² CzechPOINT@home. *Czech POINT* [online]. © 2015 Ministerstvo vnitra České republiky. [cit. 22. 3. 2015]. Dostupné z: <http://www.czechpoint.cz/web/?q=node/609>

⁷³ Viz kap. 4.5.

Již dnes jsou určité úkony značně zjednodušeny právě propojením dat mezi orgány. Např. při ohlášení živnosti podnikatel nemusí dokládat výpis z trestního rejstříku, ten si na živnostenském úřadě zajistí úředník. Tímto dochází k eliminaci předkládání dokumentů v listinné podobě a zbytečných žádostí o výpis z registru. Značným snížením byrokratické zátěže a ušetřením času podnikatelů při ohlašování živnosti je také tzv. jednotný registrační formulář, kterým je možno prostřednictvím živnostenského úřadu ohlásit zahájení činnosti finančnímu úřadu, správě sociálního zabezpečení a zdravotní pojišťovně, bez nutnosti vyplňovat další formuláře či se osobně dostavovat na kteroukoliv z těchto institucí. Tímto postupem je možno se inspirovat i u dalších činností, při kterých podnikatel přichází do styku s OVM. Příkladem může být i situace, kdy podnikatel žádá o úvěr finanční instituci. V současné době je nucen předložit veškerá potvrzení o bezdlužnosti, která mu mohou být doručena do datové schránky, ty následně podnikatel předloží při žádosti o úvěr. V budoucnu by se tento proces dal zjednodušit tak, že by si finanční instituce na žádost podnikatele vyžádala potvrzení o bezdlužnosti sama.

Propojením dat by také mohlo být dosaženo lepšího přehledu o stavu vyřizování žádostí. Takto např. funguje webový portál v Nizozemí, kde lze kromě datové schránky přistupovat také k podaným žádostem a kontrolovat postup při jejich vyřizování.

Jistě však nezůstane pouze u propojení dat v České republice, postupně budou sdílána data v rámci celé EU. Významným krokem v tomto směru bylo přijetí tzv. nařízení eIDAS (electronic identification and services)⁷⁴, ze kterého pro členské země EU plyne povinnost vzájemného uznávání identifikačních údajů od roku 2018. V praxi se jedná o případ, kdy se např. občan některého ze států EU bude chtít připojit do datové schránky v České republice a připojení mu bude umožněno pomocí identifikačních údajů, které mu byly přiděleny v jeho zemi. Občan z jednoho státu EU tedy nebude mít speciální přihlašovací údaje v jiném státě EU.

Jak se s touto problematikou jednotlivé státy vyrovnají, je v současnosti nejisté. Některé státy jsou připraveny lépe, než jiné. V České republice bude nutností upravit zákony, které jsou nařízením dotčeny (určité oblasti jsou ponechány na národní úpravě). Nezbytné bude vytvořit systém elektronické identifikace, které bude propojeno se základními registry a příp. s elektronickými občanskými průkazy. Bude také nutné upravit systémy elektronické

---

⁷⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014 ze dne 23. července 2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu a o zrušení směrnice 1999/93/ES

identifikace tak, aby byly propojeny s ostatními zeměmi Evropské unie. Důležitá pak bude kontrola kompatibility s ostatními službami, např. elektronické doručování v rámci celé EU.⁷⁵ Lze tedy usuzovat, že Českou republiku čeká v tomto ohledu ještě dlouhá cesta. Naproti tomu Slovensko, kde se uživatelé do datových schránek připojují občanským průkazem, má předpoklady pro úspěšné propojení s nařízením.

4.6.5. Vyšší zabezpečení elektronické komunikace

S rostoucím využitím elektronické komunikace a se záměrem propojování v globálním měřítku roste také riziko zneužití údajů, či různých kybernetických útoků. Proto i v této oblasti je důležité vytvořit dostatečně účinná opatření k ochraně všech zainteresovaných. Velkým krokem v tomto ohledu bylo přijetí zákona č. 181/2014, o kybernetické bezpečnosti a o změně souvisejících zákonů (zákon o kybernetické bezpečnosti). Ten s účinností od 1. 1. 2015 zavádí přísná opatření týkající se významných informačních systémů, dále ukládá organizacím povinnost hlásit kybernetické útoky, upravuje také možnost vyhlášení stavu kybernetického nebezpečí. Přijetí zákona je nezbytné pro zavádění dalších změn. Např. jednotné přihlašovací údaje v rámci celé Evropské unie budou zavedeny povinně⁷⁶.

V současnosti lze nastavit přihlášení do datové schránky tak, že ID datové schránky i heslo zůstanou v prohlížeči uloženy. Navíc pro časté stížnosti uživatelů byla zrušena povinnost změny hesla každých 90 dní, heslo tak lze nastavit na dobu neurčitou. I přes přijímání stále nových opatření, které mají zabránit zneužití osobních údajů, je tedy především důležitá obezřetnost na straně uživatelů, kterou však zákonem upravit nelze, je tedy ve vlastním zájmu osob bránit ve zneužití jejich údajů.

Zajímavé řešení bylo přijato na Slovensku, kde se uživatelé do datových schránek připojí jen s použitím občanského průkazu. Od konce roku 2013 začaly slovenské úřady vydávat elektronické občanské průkazy s kontaktním čipem, tzv. elektronické identifikační karty (eID). Na čip jsou nahrány informace o držiteli občanského průkazu, jako je jméno, adresa, atd., držitel na čipu také může mít elektronický podpis.⁷⁷ Při přihlášení do datové schránky je tedy uživatel jednoznačně identifikován a zároveň se jedná o bezpečné připojení.

---

⁷⁵ Nařízení eIDAS aneb elektronická identifikace nezná hranice. *Magazin Egovernment* [online]. © Egovernment-info.com 2015 [cit. 22. 3. 2015]. Dostupné z: <http://www.egovernment.cz/mikulov/prezentace14/A/5.pdf>

⁷⁶ Viz kap. 4.6.4.

⁷⁷ Od decembra 2013 vydáva Slovenská republika elektronické občianske preukazy - eID karty. *Ministerstvo vnútra SR* [online]. 29. 11. 2013 [cit. 22. 3. 2015]. Dostupné z: <http://www.minv.sk/?tlacove-spravy&sprava=od-decembra-2013-vydava-slovenska-republika-elektronicke-obcianske-preukazy-eid-karty>

Nevýhodou tohoto modelu však je, že uživatel potřebuje čtečku karet a nainstalovat si potřebný software, což pro méně zdatné uživatele počítače může být složité. Elektronický občanský průkaz s čipem je vydáván i v jiných zemích EU.

Občanské průkazy s čipem jsou vydávány i v ČR jako tzv. eOP, zde má však občan možnost si zvolit, zda do svého občanského průkazu bude chtít čip nainstalovat. Navíc tento čip slouží pouze k tomu, aby na něj byl nahrán elektronický podpis, jinak držitele k občanskému průkazu nepřirazuje (na čip je povinně zapisováno jen číslo průkazu). V tomto ohledu by se musela nejspíš přijmout další zákonná opatření k zajištění přiřazení držitele k občanskému průkazu a v případě, že by se uživatel mohl přihlásit do datové schránky jen s občanským průkazem, by bylo nutno také zavést vydávání občanských průkazů s čipem bez možnosti výběru.

5. Závěr

Předmětem této diplomové práce bylo analyzovat problematiku komunikace podnikatele a správce daně. V současné době jsou neustále přijímána nová opatření, která ve stále větší míře upřednostňují elektronickou formu komunikace. Důvodem k zavádění takových úprav je především úspora nákladů a času a zefektivnění komunikace orgánů veřejné správy s veřejností.

Cílem práce bylo zhodnotit přínosy a nedostatky komunikace, a to zejména její elektronické formy ve vztahu k jiným způsobům komunikace, a na základě aktuálně řešených témat stanovit budoucí vývoj komunikace podnikatele a správce daně.

V teoretické části práce byly nejdříve vymezeny základní právní předpisy, které přímo souvisejí s komunikací podnikatele a správce daně, z nichž nedůležitější je daňový řád, který upravuje pojmy jako správce daně, či osoby zúčastněné na správě daní, ale také zásady komunikace těchto osob. Daňovým řádem jsou dále upraveny dva způsoby komunikace se správcem daně, kterými jsou doručování a podání. Z právní úpravy těchto způsobů komunikace vyplývá, že je jednoznačně preferována elektronická forma komunikace. Dále v práci je již pojednáváno o konkrétních způsobech komunikace tak, jak je upravují speciální zákony. Těmi jsou zákon o elektronickém podpisu, který upravuje elektronický podpis, certifikáty a další, a také zákon o eGovernmentu, jehož obsahem jsou ustanovení týkající se datových schránek. Podnikatel se správcem daně také nepřímo komunikuje prostřednictvím daňového portálu pro elektronická podání, daňových informačních schránek a kontaktních míst Czech POINT, o kterých je v této práci rovněž pojednáno.

V kapitole pojednávající o nových trendech v komunikaci se správcem daně byl analyzován především současný i budoucí stav elektronické komunikace v prostředí českého eGovernmentu. Na úvod byl zhodnocen přínos datových schránek, a to zejména v porovnání s tradiční formou listovních zásilek. Ze zjištěných údajů vyplývá, že datové schránky představují efektivnější, levnější a rychlejší formu komunikace, čímž bylo dosaženo jejich účelu, i když oficiální, dostatečně konkrétní stanovisko Ministerstva vnitra, které projekt datových schránek zastřešuje, v současné době neexistuje. Do budoucna lze očekávat další zlevnění komunikace prostřednictvím datových schránek a rostoucí zájem o tuto formu komunikace.

V další části této kapitoly bylo vybráno několik judikátů, které byly vydány v návaznosti na rozpory v určitých oblastech komunikace. Z těchto judikátů vyplývají podstatné informace v doručování i podání elektronickým způsobem, proto byly do této práce zahrnuty. Následně jsou popsány také změny zákonů, které byly stanoveny v nedávné době a které znamenají další krok k elektronické komunikaci. Nejnovějším ustanovením je v tomto ohledu § 72 odst. 4 daňového řádu, na jehož základě se elektronická komunikace subjektu se správcem daně stává povinnou pro subjekty, které mají zpřístupněnu datovou schránku. Toto ustanovení vyvolává mnoho rozporů a nejasností, které budou pravděpodobně vyřešeny až s aplikací v praxi.

V následující části byla stručně popsána elektronická komunikace v Evropské unii, na kterou navazuje i Strategický rámec rozvoje veřejné správy 2014 – 2020, jehož součástí je dobudování infrastruktury eGovernmentu. Tato část práce byla inspirací pro závěrečnou část, jelikož projekty implementované Českou republikou i Evropskou unií svými cíli naznačují směr dalšího vývoje.

Na závěr práce byly uvedeny možné varianty vývoje komunikace. Vzhledem k nedávným přijatým opatřením lze očekávat, že komunikace se bude vyvíjet především v její elektronické formě. Předpokladem pro další vývoj elektronické komunikace je součinnost ze strany veřejnosti. Ta může být doložena např. údaji z Českého statistického úřadu, dle jehož statistik většina podniků disponuje internetovým připojením a většina podniků, zvláště těch větších, také využívá elektronickou formu komunikace k podání přiznání. Z nabízených alternativ vývoje bylo navrženo např. zavedení hybridní pošty, tedy převádění datové zprávy od odesílatele do listovní zásilky, která je doručena adresátu a naopak. Pro zavedení této služby je vhodné, aby provozovatel datových schránek byl shodný s poskytovatelem poštovních služeb, což je splněno. Je však nezbytné dořešit možnosti zabezpečení dokumentů proti vytváření kopií, což je v současnosti předmětem jednání. Další možností rozvíjení je propojení datové schránky s elektronickým bankovníctvím, které je v současné době nabízeno pouze jedinou bankou a platba daní kartou ihned po odeslání přiznání elektronickou cestou. O možnosti platby kartou se již dříve jednalo, nicméně je v současnosti nejisté, kdy bude tato služba zprovozněna. Další z návrhů se týká strojově čitelných formulářů, které by mohly usnadnit především práci orgánů veřejné moci tím, že by úřední osoby nemusely zadávat a zpracovávat údaje z formulářů manuálně, čímž by došlo k dalšímu zrychlení komunikace. Propojením datového fondu by byla zvýšena efektivita orgánů veřejné moci. S tím také souvisí interoperabilita v rámci Evropské unie, která má být zaručena také tzv. Nařízením

eIDAS. To má zaručit vzájemnou uznatelnost identifikačních údajů mezi státy EU. V neposlední řadě je nezbytné dostatečně zabezpečit elektronickou identitu všech zúčastněných a zvýšit zabezpečení elektronické komunikace, např. zavedením přihlašování za pomoci elektronického občanského průkazu.

Z navržených alternativ vývoje tedy vyplývá, že stále existují nové možnosti zlepšení a zefektivnění elektronické komunikace. Jelikož se elektronická komunikace stává stále více využívanou a očekává se propojování dat nejen v rámci jednotlivých států, ale také mezi státy navzájem, je důležité přijímat také dostatečná opatření k ochraně údajů veřejnosti.

Seznam použité literatury a pramenů

Odborná literatura

- [1] BUDIŠ, Petr a Iva HŘEBÍKOVÁ. *Datové schránky: fungování, doručování, bezpečnost, návody*. 1. vyd. Olomouc: ANAG, 2010, 287 s. ISBN 80-726-3617-0.
- [2] *Daňový řád: komentář*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011, 1880 s. Komentáře Wolters Kluwer. ISBN 9788073575649.
- [3] HEEKS, Richard. *Implementing and managing eGovernment: an international text*. Thousand Oaks, Calif.: SAGE, 2006, ix, 293 s. ISBN 07-619-6792-3.
- [4] LECHNER, Tomáš. *Elektronické dokumenty v právní praxi*. Praha: Leges, 2013, 255 s. Praktik. ISBN 978-80-87576-41-0.
- [5] LIDINSKÝ, Vít. *EGovernment bezpečně*. 1. vyd. Praha: Grada, 2008, 145 s. ISBN 978-80-247-2462-1.
- [6] MATES, Pavel a Vladimír SMEJKAL. *E-government v České republice: právní a technologické aspekty*. 2., podstatně přeprac. a rozš. vyd. Praha: Leges, 2012, 464 s. Teoretik. ISBN 978-80-87576-36-6.
- [7] ŠPAČEK, David. *EGovernment: cíle, trendy a přístupy k jeho hodnocení*. Vyd. 1. V Praze: C.H. Beck, 2012, 258 s. ISBN 9788074002618.
- [8] VANÍČEK, Zdeněk, Stanislav A. MARCHAL, Josef PROKEŠ a Bohumír ŠTĚDRŮ. *Právní aspekty eGovernmentu v ČR*. Praha: Linde, 2011, 200 s. ISBN 978-807-2018-550.

Právní předpisy

- [9] Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů ČR*, ročník 2009, částka 87. Dostupné na: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-280>>. ISSN 1211-1244.
- [10] Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů ČR*, ročník 2008, částka 98. Dostupné na: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-300>>. ISSN 1211-1244.
- [11] Zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů (zákon o elektronickém podpisu), ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů ČR*, ročník 2000, částka 68. Dostupné na: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-227>>. ISSN 1211-1244.
- [12] Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. In *Sbírka zákonů ČR*, ročník 2012, částka 33. Dostupné na: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89>>. ISSN 1211-1244.

- [13] Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů ČR*, ročník 1993, částka 1. Dostupné na: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1993-1>>. ISSN 1211-1244.
- [14] Vyhláška č. 194/2009 Sb., o stanovení podrobností užívání a provozování informačního systému datových schránek, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů ČR*, ročník 2009, částka 57. Dostupné na: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-194/>> . ISSN 1211-1244.

Internetové zdroje

- [15] Aktuální statistiky Czech POINT. *Czech POINT* [online]. © 2015 Ministerstvo vnitra České republiky [cit. 12. 1. 2015]. Dostupné z: <http://www.czechpoint.cz/web/?q=node/488>
- [16] Czech POINT - kontaktní místa veřejné správy. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. © 2015 Ministerstvo vnitra České republiky [cit. 12. 1. 2015]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/egon-symbol-egovernmentu-czech-point-kontakti-mista-verejne-spravy.aspx>
- [17] CzechPOINT@home. *Czech POINT* [online]. © 2015 Ministerstvo vnitra České republiky. [cit. 22. 3. 2015]. Dostupné z: <http://www.czechpoint.cz/web/?q=node/609>
- [18] Czech Republic - Digital Agenda for Europe. *European Comission* [online]. © European Union, 1995-2015 [cit. 20. 3. 2015]. Dostupné z: <https://ec.europa.eu/digital-agenda/en/scoreboard/czech-republic>
- [19] Daňová informační schránka (DIS) - seznámení s aplikací. *Daňový portál* [online]. Verze: 37.9.1 ze dne 07. 01. 2015 [cit. 12. 1. 2015]. Dostupné z: http://adisdis.mfcr.cz/adisc/adis/idpr_pub/dpr_info/co_je_to_dis.pdf
- [20] Daňový portál. *Daňový portál* [online]. Verze: 37.9.1 ze dne 07. 01. 2015 [cit. 16. 3. 2015]. Dostupné z: http://adisepo.mfcr.cz/adis/jepo/epo/dpr/apl_ramce.htm?R=/adis/jepo/info/
- [21] Datové schránky: Socio-ekonomická studie 2014. *ICT unie* [online]. © ICT unie, 2010 [cit. 12. 1. 2015]. Dostupné z: http://www.ictu.cz/fileadmin/docs/Akce_Spis/TEXTOVE_DOKUMENTY/2014/ICTU-brozura-ISDSstudie-nahled.pdf
- [22] Datových schránek je již 600 000. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. © 2015 Ministerstvo vnitra České republiky [cit. 12. 1. 2015]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/datovych-schranek-je-jiz-600-000.aspx>

- [23] HOVORKA, Jiří. On-line platba daní se zatím odkládá. *ProByznys.info* [online]. 21. 1. 2015 [cit. 21. 3. 2015]. Dostupné z: <http://probyznysinfo.ihned.cz/c1-63408770-on-line-platba-dani-se-zatim-odklada>
- [24] Informace z kontrolní akce NKÚ č. 12/36. *NKÚ* [online]. 23. 9. 2013 [cit. 12. 1. 2015]. Dostupné z: <http://nku.cz/assets/media/informace-12-36.pdf>
- [25] Informační systém datových schránek. *Software602* [online]. [cit. 10. 1. 2015]. Dostupné z: http://www.602.cz/files/pripadovky/CS_datove_schranky_0.pdf
- [26] Internet. ČSÚ [online]. Zveřejněno dne: 31. 12. 2014 [cit. 21. 3. 2015]. Dostupné z: [http://www.czso.cz/csu/2014edicniplan.nsf/t/CB0032414A/\\$File/062005-14_a02.pdf](http://www.czso.cz/csu/2014edicniplan.nsf/t/CB0032414A/$File/062005-14_a02.pdf)
- [27] ISDS ready formuláře. *Software602* [online]. [cit. 22. 3. 2015]. Dostupné z: http://www.602.cz/nastroje/ISDS_ready_formulare
- [28] Malá revoluce v doručování dokumentů?. *Magazin Egovernment* [online]. © Egovernment-info.com 2015 [cit. 21. 3. 2015]. Dostupné z: <http://www.egovernment.cz/mikulov/prezentace14/B/1.pdf>
- [29] Nařízení eIDAS aneb elektronická identifikace nezná hranice. *Magazin Egovernment* [online]. © Egovernment-info.com 2015 [cit. 22. 3. 2015]. Dostupné z: <http://www.egovernment.cz/mikulov/prezentace14/A/5.pdf>
- [30] Od decembra 2013 vydáva Slovenská republika elektronické občianske preukazy - eID karty. *Ministerstvo vnútra SR* [online]. 29. 11. 2013 [cit. 22. 3. 2015]. Dostupné z: <http://www.minv.sk/?tlacove-spravy&sprava=od-decembra-2013-vydava-slovenska-republika-elektronicke-obcianske-preukazy-eid-karty>
- [31] Od ledna ruší zákon povinnou elektronickou komunikaci s ČSSZ. Úřad tím v žádném případě neodmítá trend elektronizace. *Česká správa sociálního zabezpečení* [online]. 7. 11. 2014 [cit. 2. 1. 2015]. Dostupné z: <http://www.cssz.cz/cz/o-cssz/informace/media/tiskove-zpravy/tiskove-zpravy-2014/2014-11-07-od-ledna-rusi-zakon-povinnou-elektronickou-komunikaci-s-cssz-urad-tim-v-zadnem-pripade-ne.htm>
- [32] Počty podání EPO. *Finanční správa* [online]. © 2013 - 2014 [cit. 16. 3. 2015]. Dostupné z: <http://www.financnisprava.cz/cs/dane-elektronicky/danovy-portal/pocty-podani-epo>
- [33] Použití internetu ve vztahu k veřejné správě. ČSÚ [online]. Zveřejněno dne: 31. 12. 2014 [cit. 21. 3. 2015]. Dostupné z: [http://www.czso.cz/csu/2014edicniplan.nsf/t/CB00324117/\\$File/062005-14_a03.pdf](http://www.czso.cz/csu/2014edicniplan.nsf/t/CB00324117/$File/062005-14_a03.pdf)

- [34] Slovník pojmů. *Datové schránky* [online]. © 2014 Ministerstvo vnitra ČR [cit. 30. 12. 2014]. Dostupné z: <https://www.datoveschranky.info/o-datovych-schrankach/slovník-pojmu>
- [35] Statistiky. *Datové schránky* [online]. © 2014 Ministerstvo vnitra ČR. [cit. 10. 1. 2015]. Dostupné z: <https://www.datoveschranky.info/statistiky-id34635>
- [36] Strategický rámec EGOV 2014+. *Iniciativa informatiky pro občany* [online]. 11. 2. 2014 [cit. 21. 3. 2015]. Dostupné z: <http://iio.707.cz/egovernment/strategicky-ramec-egov-2014>
- [37] Strategický rámec rozvoje veřejné správy ČR pro období 2014 - 2020. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. © 2015 Ministerstvo vnitra České republiky [cit. 21. 3. 2015]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/odk2/soubor/strategicky-ramec-rozvoje-vs-v-cr-pdf.aspx>
- [38] Uživatelé odeslali 10 milionů datových zpráv. Ušetřili tak 200 milionů korun. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. © 2015 Ministerstvo vnitra České republiky [cit. 12. 1. 2015]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/zpravodajstvi-uzivatele-odeslali-10-milionu-datovych-zprav-usetrili-tak-200-milionu-korun.aspx>
- [39] Výhody datových schránek. *Datové schránky* [online]. © 2014 Ministerstvo vnitra ČR [cit. 12. 1. 2015]. Dostupné z: <https://www.datoveschranky.info/o-datovych-schrankach/vyhody-datovych-schranek>
- [40] Zpráva o plnění povinností České pošty, s.p. za rok 2013. *ČTÚ* [online]. © 2008 ČTÚ [cit. 12. 1. 2015]. Dostupné z: http://www.ctu.cz/cs/download/postovni_sluzby/zprava-plneni-povinnosti-ceske-posty-2013.pdf

Ostatní zdroje

- [41] Důvodová zpráva k návrhu zákona daňový řád, B. Zvláštní část.
- [42] Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 3. 2009, č. j. 1 Afs 148/2008 – 73, dostupný na www.nssoud.cz.

Seznam zkratek

DPH – daň z přidané hodnoty

DŘ, daňový řád – Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů

DIS – daňová informační schránka

DS – datová schránka

EPO – elektronická podání pro finanční správu

ISDS – informační systém datových schránek

NKÚ - Nejvyšší kontrolní úřad

OVM – orgán veřejné moci

Prohlášení o využití výsledků diplomové práce

Prohlašuji, že

- Jsem byla seznámena s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že diplomová práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 25. 4. 2015

.....
Kateřina Bogdanovská